БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 22 (2055). | 31 январь, чоршанба, 1962 йил. | Баҳоси 2 тийин.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ САЙЛОВЛАРИГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК!

ЕРНИ БОҚСАНГ, ЭЛНИ БОҚАДИ

Едингда сақла, ўртоқ пахтакор!

Навбаҳор қуёши илиқ нур тўкиб, она ерингдан енгил ховур учганда, поёнсиз далалар бағрига чорлаб, шаймисан, қани, чигит эк дея саҳий қўйнини сенга очганда, дол қолмай десанг, ҳозирдан бошлаб ишингни пухта қил, армон қилмайсан!

Ерни боқсанг, элни боқади. Деҳқон юрагини топиб айтилган сўз бу. Ерга меҳр қўйиб қадрига етсанг, чарчатиб қўймасдан, толиқтирмасдан вақтида озиққа тўйдириб турсанг, ҳафсала билан белингни боғлаб, ер шўрин ювиб, покиза қилсанг, тупроқда етарли нам тўплаб олиб, ташналигини қондирсанг, агар, ҳеч шубҳа йўқ, албатта марра сеники! Она ер бойлигини армуғон этиб, борини хирмонингга тўкиб ташлайди.

Ўртоқ пахтакор!

Сенинг жанговар пўлат сафингда орияти зўр, ҳиммати баланд, касбига муҳаббат билан қаровчи минг-минглаб азамат деҳқонларинг бор, совуқни-совуқ демай, иссиқни-иссиқ, мардоналик билан руль бураётган механизатор кадрларинг бор.

Янгиерлик миришкорларнинг ўтган йилги ғалабасидан эл хурсанд, Ватан ҳам хурсанд. Улар қўлни-қўлга бериб, ягона мақсадни дилга жо қилиб, мўл ҳосил учун кураш бошлашди. Даставвал ернинг шўрини қуритиш учун чинакамига ҳужум қилишди, сув танқислигини ҳисобга олиб, катта майдонларга яхоб беришди, кўчат текис бўлди. Демакки, ҳосил бут бўлди. Тинчлик хирмонига 50 минг тоннадан ортиқ пахта тўкилди.

Мардни майдонда сина дейдилар. Янги йилда янги марраларга етмоқлик учун аҳди паймон қилган янгиерликлар ғаниймат фурсатни қўлдан бой бермай, аччиқ изғиринларга тоб берган ҳолда пахта майдонларида жанг қилмоқдалар. Колхоз ва совхозларнинг мард сувчилари шу кунгача 8 минг гектардан ортиқ ерни шўрдан пок этдилар. Бу йилги шароитни ҳисобга олиб, ернинг ташналигини қондирмоқ учун 5 минг гектарга яқин майдонга яхоб бердилар. Ҳа, янгиерликлар ерда етарли нам тўплашнинг фойдасини яхши билишади. **Яхоб тупроқнинг чуқур қатламларида нам тўплаш имкониятини беради. Ерда нам етарли бўлса, экилган чигит сувсиз бир текис униб чиқади. Агар чигит суви берилса-чи? У ҳолда тупроқни зичлаштиради, ўсимликнинг ривожини сустлаштиради. Кўчат камайиб кетади. Қайси бири афзал? Ерда нам тўплаш!**

Ерни боқсанг элни боқади, дедик. Ҳа, ер тўймагунча эл тўймайди — ҳақ гап. Оржоникидзе райони пахтакорлари, сизларга балли. Сизлар муқаддас ернинг қадрига етиб, планда белгиланган 27 минг ўрнига дала бошларига 30 минг тонна маҳаллий ўғит ташиб чиқардингиз. Ишнинг кўзини билган деҳқонларгина, ҳосилимиз мўл бўлиб эл-юрт олдида юзимиз ёруғ бўлсин, деган ниятни дилга жо қилган кишиларгина ана шундай қилишади. **Ҳа, ўғит ерни семиртиради, унга куч беради, ер ҳам ўз навбатида ғўзаларини соғлом ривожлантириб, гуркираб яшнатади.**

Оржоникидзе районининг механизаторлари мўл ҳосил тақдири кўп жиҳатдан ўзларига боғлиқ эканини қалбларида чуқур ҳис қиладилар. Қўлингда қуролинг шай бўлса, ғалаба сеники. Район колхозларининг азамат механизаторлари ўтган йили шудгорлашни сифатли тамомладилар, гектарларнинг тўлиқ бўлишини таъминладилар. Ана шу кезданоқ техника ремонтини бошлаб юборган эдилар. Мана бугун колхозларнинг устахоналарида, РТСда 78 та ҳайдов трактори мавсумга тахт. Плуглар ремонти плани 121 процент бажарилибди.

Ўртоқ пахтакор!

Сенинг сафингда ўз касбини севмаган, ернинг қадрига етмаган кишилар ҳам йўқ эмас. Янгиер райони билан қўшни Бекобод райони колхозларида ўтган йили ернинг шўрини қуритишга, тупроқда етарли нам тўплашга, юқори ҳосил гарови — маҳаллий ўғит жамғаришга етарли эътибор берилмади. Оқибатда шўр ғўзаларнинг шўрини қуритди, ерда нам етарли бўлмагани учун чигит бир текис униб чиқмади, кўчат сийрак бўлиб қолди. Давлатдан бир неча минг тонна «оқ олтин» қарздор бўлиб қолган район колхозларининг раҳбарлари йил охирида эл-юрт олдида бошларини қуйи эгишга мажбур бўлдилар.

Район раҳбарлари ўтган йили йўл қўйилган камчиликлардан ҳалигача тўғри хулоса чиқариб олмаганга ўхшайдилар. Районда ҳали ҳам хотиржамлик кайфияти ҳукмрон. Ўтган йилги доғни ювиб ташлаш учун қилинаётган ҳаракат — кураш сезилмаяпти. Инсоф билан бир ўйлаб кўриш керак. Январь ойи якунланмоқда. Районда ернинг шўрини ювиш плани эндигина 60 процентдан ортиқроқ бажарилибди. Хўш, бундай аҳволда қандай қилиб яна юқори ҳосил ҳақида ўйлаш мумкин. Ўтган йили район колхозлари пахтакорлари сув танқислигининг оғир оқибатларини бошларидан кечирдилар. Бу йилги шароитда ҳам намгарчилик кам бўлиши кутилади. Бекободда бўлса 10 минг гектар ўрнига эндигина 1700 ектар ерга яхоб берилибди.

Районда маҳаллий ўғит жамғариш плани 40 процент бажарилган, холос. Ахир ерни тўйдирмасак, қандай қилиб биз ундан юқори ҳосил талаб қилаоламиз. Бекобод райони раҳбарлари, олдимизда турган мана шу энг муҳим вазифаларни эртароқ бажариш ва юқори ҳосилнинг заминини ҳозирдан яратиш устида бош қотирадиган ғаниймат фурсатларни қўлдан бой бериб қўйманг.

Эндиги ҳамма гап қолоқларни ҳам илғорлар даражасига кўтаришга боғлиқ. Ўтган йили областимизни орқага тортган Бекобод, Сирдарё, Оққўрғон, Бўка районлари бу йил ўз қадларини тиклаб олиш учун, юзларидаги доғни ювиб ташлаш учун, партия олдида, она-Ватан олдида, эл-юрт олдида очиқ чеҳра билан ғалаба рапорти бериш учун ҳозирдан бошлаб ишларини пухта қилсинлар.

Район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари бутун диққат-эътиборларини ернинг шўрини эртароқ қуритишга, яхоб беришни кучайтириб, тупроқда етарли нам тўплашга, ерни тўйдириб боқиш мақсади билан кўплаб маҳаллий ўғит жамғаришга қаратсинлар. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари мана шу муҳим вазифаларни бажариш ишига барча куч ва техникани тўла сафарбар этсинлар!

Пахтачиликдаги асосий ишларни механизация ҳал қилади. Шунинг учун ҳам мавжуд техникани сифатли ремонтдан чиқариб, мавсумга тахт қилиб қўйиш лозим. Квадрат-уялаб чигит экадиган экипаж аъзолари ўз малакаларини ошириб, навбаҳорни шай ҳолда кутиб олишлари керак.

Шу доли-зарб кунларда ғайрат камарини боғлаб, сув ва лой кечиб шўр юваётган, яхоб бераётган деҳқонларимизга балли. Уларга ғамхўрлик қилиш, қулай иш шароити яратиб бериш, меҳнатга рағбатлантириш колхоз ва совхоз раҳбарларининг энг биринчи галдаги вазифаларидан бири бўлиши зарур.

Бу йил олдимизда областимиз бўйича она-Ватанга 500 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришдек шарафли вазифа турибди. Ҳар бир хўжаликда камида 25 центнердан пахта етиштириш учун кураш бошланган йил бу. Ана шуни ҳеч қачон унутмайлик.

Сўнгги ахборот

Ю. А. ГАГАРИН ҚОҲИРАДА

ҚОҲИРА, 29 январь. (ТАСС). Совет космонавти Ю. А. Гагарин Бирлашган Араб Республикасининг вице-президенти ва қуролли кучлар бош қўмондони маршал Абдил Ҳаким Амирнинг таклифига биноан, етти кунлик визит билан 29 январь куни тушдан кейин Бирлашган Араб Республикасига келди.

ДИҚҚАТ, ЗАБАСТОВКА!

НЬЮ-ЙОРК. Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлиги мухбирининг Майами шаҳридан хабар беришича, бу шаҳардаги автобус ҳайдовчилар забастовка эълон қилганлар. Забастовкачилар иш ҳақининг оширилишини талаб этмоқдалар.

ГАЗЕТА НЕГА КЕЧИКДИ

БАНГКОК. Кундалик «Бангкок уорлд» деган йирик газета яқинда жуда кечикиб чиқди. Бунинг сабаби шуки, 100 га яқин ишчи шу газетанинг молия редактори ишдан олинишини талаб этиб, забастовка эълон қилдилар. Бироқ, газетанинг эгаси ва редактори американлик Бериган бу талабни бажаришдан бош тортди ва иш ташлаган ишчиларнинг раҳбарини ишдан бўшатди.

ҲАҚ БИЛАН МУКОФОТ БЕРИЛСИН

МОНТЕВИДЕО. Белья-Унион шаҳрида (Артигас департаменти) маҳаллий қанд заводи ишчиларининг забастовкаси уч ҳафтадан бери давом этмоқда. Ишчилар отпуска учун ҳақ тўлаш ва рождество мукофотлари бериш ҳақида мамлакат қонунларида кўзда тутилган қоидаларни бажаришдан корхона эгаларининг бош тортганлигига қарши норозилик билдириб, забастовка эълон қилган эдилар. Бир неча ишчи забастовка ташаббусчилари сифатида полиция томонидан қамоққа олинди, калтакланди ва сўнгра турмага ташланди.

Забастовка давом этмоқда. Забастовкачилар репрессияларга қарамай, ўз талабларининг корхона эгалари томонидан бажарилишига эришиш учун қатъий бел боғлаганлар. (ТАСС).

Комсомол аъзоси Холида Каримова республика марказий статистика бошқармасида экономист бўлиб ишлайди. Бу ишчан қиз 40-агитпунктнинг ёш агитаторларидан бири ҳисобланади. Холида ўз устида қунт билан ишлагани учун сайловчилар ўртасида олиб борган суҳбатлари доима мазмунли ва қизиқарли ўтади. Суратда: Холида Каримова.

А. Абалян фотоси.

Ижтимоий фанлар кафедралари мудирларининг Бутуниттифоқ кенгаши

МОСКВА, 30 январь. (ТАСС). Бугун Катта Кремль саройида олий ўқув юртлари ижтимоий фанлар кафедралари мудирларининг Бутуниттифоқ кенгаши очилди. Кенгашда кафедра раҳбарлари билан бирга олий ўқув юртларининг ректорлари, партия, комсомол ва касаба союз ташкилотларининг, турли министрликлар ва бошқармаларнинг вакиллари ҳам қатнашмоқдалар.

Кенгаш ишида Ф. Р. Козлов, М. А. Суслов, Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономарев, А. Н. Шелепин ўртоқлар иштирок этмоқда.

Кенгашни КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Ф. Р. Козлов очди.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов «КПСС XXII съезди ва ижтимоий фанлар кафедраларининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

Касаба союзларига қарашли санаторий-курорт муассасалари ходимларининг кенгаши

МОСКВА, 30 январь. (ТАСС). Союзлар уйининг Колонна залида касаба союзларига қарашли санаторий-курорт муассасалари ходимлари активининг кенгаши ўз ишини бошлади.

ВЦСПС президиуми томонидан чақирилган бу кенгашни ВЦСПС раиси В. В. Гришин очди.

Касаба союзлари санаторий-курорт Марказий бошқармасининг бошлиғи И. И. Козлов санаторий ва дам олиш уйларининг 1961 йилдаги иш якунлари ҳамда КПСС XXII съездининг қарорлари муносабати билан касаба союз санаторий-курорт муассасаларининг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

☆ ☆ ☆

ХАЛҚ ВАКИЛЛАРИ

Республикада СССР Олий Советига сайлов ўтказувчи участка сайлов комиссиялари составига номзодлар кўрсатиш давом этмоқда. Меҳнаткашларнинг коллективлари, партия ва жамоат ташкилотлари ўзларининг энг яхши вакилларини номзод қилиб кўрсатмоқдалар.

Тошкентда участка сайлов комиссиялари составига «Ташкенткабель» заводининг ишчиси Х. Ю. Аҳмедов, экскаватор заводининг токари И. П. Чернов, Пахта тозалаш саноати бўйича Давлат махсус конструкторлик бюросининг старший инженери А. Зокиров, «Ташсельмаш» заводининг ишчиси М. Мелиев, 9-болалар поликлиникасининг врачи И. С. Қодиров, политехника институтининг ўқитувчиси М. Иброҳимхўжаева ва бошқа илғор ишчилар, инженер-техник ходимлар, хизматчилар, фан ва маданият арбоблари кўрсатилди. (ЎзТАГ).

СУҲБАТ МАЗМУНЛИ ЎТДИ

Мунира суҳбатни бундай қизиб кетади деб ўйламаган эди. Сайлов ҳақида бошланган гап аъло сортли газлама тўқишга келиб тақалди.

— Ўтган тўрт йил,— деди цех бошлиғи М. Шукуралиев,— эсимизда умрбод қоладиган йиллар бўлди. Ана шу ҳақда гапириб бер, қизим.

— Комбинатимизда,— деди Мунира,— агар 1958 йили ҳар минг урчуқ билан соатига 603 килограмм ип йигирилган бўлса, ҳозир у 617 килограммга етди. Бу — ускуналар унумдорлиги 2,3 процентга кўпайди, деган сўз. Тўқувчиларимиз газлама тўқишда 1965 йилда эришиладиган даражадан ҳам ўзиб кетишди. Ҳозир ҳар бир дастгоҳда соатига 10.990 ўрнига 11.443 арқоқ ипи ишлатилаяпти. Комбинатда той пахтани савашдан уни тайёр газлама қилгунча бажариладиган барча жараёнлар механизация зиммасига юклатилди. 98 квартирали икки уй-жой, 4 та ясли-боғча, 2 та ёшлар ётоқхонаси ишга тушди.

Ҳа, шундай ўртоқлар, тўрт йил ичида юз берган ўзгаришлар жуда катта. Келажакда яна улкан ғалабаларни қўлга киритамиз. Янги фабрика қурилишини тезроқ туғаллаcак, янада кўп маҳсулот берадиган бўламиз. Икки-уч йил ичида уй-жойга бўлган эҳтиёжимиз тўла-тўкис қондирилади.

Мунира Раҳматиллаева ўтказган суҳбат ишчиларда катта таассурот қолдирди. Мунирага ўхшаган агитаторлар Тошкент тўқимачилик комбинатида жуда кўп. Уларнинг сони 700 дан ортиқ. Агитаторлар сайловчилар ўртасида тушунтириш ишларини кучайтириб юбордилар. Улар ишчилар ўртасида КПСС XXII съезди материалларини кенг пропаганда қилиш билан бирга ўтган сайловдан бери корхона ҳаётида рўй бераётган муҳим ўзгаришлар ҳақида ҳам батафсил сўзлаб бермоқдалар, уларни сайлов кунини ишлаб чиқаришда янги ғалабалар билан нишонлашга даъват этмоқдалар.

М. АБДУРАИМОВ.

КОЛХОЗ АГИТАТОРЛАРИ

Оржоникидзе районидаги Свердлов номли колхознинг агитаторлари СССР Олий Совети сайловларига пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Агитаторлар сабзавотчилар, чорвадорлар ўртасида тез-тез бўлиб турли темаларда суҳбатлар ўтказмоқдалар. Ҳар бир колхозчини сайлов кунини муносиб меҳнат ғалабалари билан нишонлашга даъват этмоқдалар.

Агитатор ўртоқ М. Сафарованинг сут соғувчилар ўртасида олиб бораётган суҳбати анча мароқли ва қизиқарли ўтаётир ва Н. Иброҳимов, А. Нуржонов каби агитаторлар ҳам КПСС XXII съезди қарорларини кенг пропаганда қилиб, ҳар бир колхозчининг галдаги хўжалик вазифаларини конкрет мисолларда кўрсатиб бермоқдалар.

Агитаторлар оммавий тушунтириш ишларини олиб боришда колхоз радиоузелидан ҳам самарали фойдаланмоқдалар. Бу ерда ҳар куни маҳаллий эшиттириш олиб борилмоқда. Унда агитаторлар, ўқитувчилар, врачлар, колхоз раҳбарлари сўзга чиқиб, турли темаларда суҳбат ва лекциялар ўтказаётирлар.

Яқинда бўлган эшиттиришда колхоз бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ У. Гулматов «Сайловдан сайловгача» деган темада сўзлади. Ҳар бир радиоэшитувчи колхознинг сўнгги тўрт йил ичида қўлга киритган ютуқларини эшитиб жуда хурсанд бўлишди.

Самарали меҳнат колхозчиларга катта бахт келтирди. Коллектив хўжаликнинг экономикаси мустаҳкамланди. Картошка, сабзавот, полиз экинлари экиш кўпайди. Сут, гўшт маҳсулотлари етиштиришда кўп ишлар қилинди. Чорвачиликнинг сердаромад соҳаси бўлган чўчқачиликка катта аҳамият берилабошланди.

Маданий-маиший, уй-жой бинолари қуриш кенг авж олдирилди. Деярлик колхозчи хонадонларининг ҳаммаси радиолаштирилди. Кўпгина хонадонларда радиоприёмник ва телевизор ишлаб турибди.

Колхоз агитаторлари агитпунктни безашда ҳам анча иш қилдилар. Агитпункт доимо сайловчилар билан гавжум. Бу ерда ҳар хил турли темаларда тез-тез савол-жавоб кечалари ўтказилмоқда. Сайловчиларга кинофильмлар кўрсатиляпти. Ҳаваскорлик тўгараги қатнашчиларининг иштироки билан концертлар уюштирилаётир.

Е. МОРДУХАЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ПАХТАЧИЛИКНИ ЯНАДА КЕНГРОҚ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ УЧУН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети пахтачиликни комплекс механизациялашни янада ривожлантириш масаласини кўриб чиқдилар. Қарорда бу соҳада ўтган йили айрим муваффақиятларга эришилгани қайд қилинди. Чунончи, чигитни квадрат-уялаб экиш ва сўнгра экинларни икки томонлама парвариш қилиш асосий усул бўлиб қолди; илғор хўжаликлар ҳосилнинг 40 процентдан 75 процентгача бўлган қисмини машинада териб олдилар, илғор бригадалар эса ҳосилнинг ҳаммасини машинада тердилар; юзлаб механик-ҳайдовчилар машина бункеридан 100-150 тоннадан пахта тўкдилар; 1 миллион тоннадан кўпроқ «оқ олтин» коп-қанорсиз ташилди; республика машъаллари — энг яхши хўжаликлар ва бригадалар партия XXII съезди бўлиб ўтган йилни ажойиб ютуқлар билан — пахта таннархини ва бир центнер пахта етиштириш учун сарфланадиган харажатларни камайтириш билан якунладилар; республика саноати пахтачилик учун машиналар ва ускуналар ишлаб чиқаришни анча кўпайтирди.

Шу билан бирга 1961 йил учун белгиланган ҳамма ишлар бажарилди деб бўлмайди: ўсимликларни квадрат-уялаб жойлаштириш, уруғликни уяларга аниқ миқдорда ташлайдиган сеялка билан экиш, ғўзани механизмлар ёрдамида чеканка қилиш планлари бажарилмади; уруғликни уяларга аниқ миқдорда ташлайдиган ўнлаб сеялкалардан, шунингдек, пахта териш агрегатларидан фойдаланилмади. Кўпгина районлар ва хўжаликлар терим олдидан ғўза баргини тўктиришни кечикиб ўтказдилар, машина теримига ажратилган майдонларда ҳосил қўл билан терилди, бунинг оқибатида агрегатларнинг иш унуми паст бўлди. Фарғона, Андижон, Бухоро областларида ва Қорақалпоғистон АССРда пахта териш техникасидан айниқса ёмон фойдаланилди. Халқ хўжалиги кенгашининг заводлари айрим янги машиналарни ўз вақтида етказиб бермадилар, чунончи, «Ташсельмаш» заводи кузгача 600 дан ортиқ пахта териш машинасини кам етказиб берди.

Юқорида кўрсатилган камчиликлар шунинг учун ҳам содир бўлдики, айрим область, район партия, совет органлари, Қишлоқ хўжалик министрлиги, Совхозлар Бош бошқармаси, «Узсельхозтехника» бирлашмаси ташкилотчилик ишларини бўшаштириб юбордилар, комплекс механизациялаш машъалларининг тажрибасини оммалаштириш билан етарли шуғулланмадилар, комплекс механизациялашган трактор-далачилик бригадаларини мустаҳкамлаш ва янада ривожлантириш тўғрисида қайғирмадилар, айрим хўжалик раҳбарларининг техникани менсимаслиги ва ўжарлигига хотима бермадилар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети ўз қарорида Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район партия, совет органлари, Қишлоқ хўжалик министрлиги, Совхозлар Бош бошқармаси ва область совхозлар трестлари, «Узсельхозтехника» бирлашмаси ва унинг жойлардаги органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ва мутахассислари КПСС XXII съезди ва Тошкент зонал кенгашининг пахтачиликни янада юксалтириш юзасидан чиқарган қарорларини бажариш учун курашиб, юқорида кўрсатилган барча камчиликларни тезда бартараф қилишлари, пахтачиликда техника тараққиёти йўлидан дадил боришлари, бу соҳада ўжарлик ва ўзбошимчаликнинг ҳар қандай кўринишларига қатъий чек қўйиш зарурлигини кўрсатиб ўтдилар. Комплекс механизациялашган энг яхши бригадалар тажрибасини кенг оммалаштириш, механизаторларнинг билимини ва малакасини кун сайин ошириш, шу мақсадда семинарлар, илғор тажриба мактаблари, тажрибаларни амалий равишда кўрсатишни ташкил этиш тавсия қилинди. Партия ва совет органлари механизатор кадрларни танлаш ва тарбиялаш билан яқиндан шуғулланишлари, уларнинг эҳтиёжларини ҳисобга олишлари лозим. 1962 йилда ҳар бир таянч намуна-хўжалиги пахтачиликда техника тараққиётининг чинакам машъали бўлиши кераклиги вазифа қилиб қўйилди.

Ўтган йили чигитни квадрат-уялаб экишнинг аҳамиятига етарли баҳо бермаслик каби фактлар қораланди. Етти йилликнинг тўртинчи йилида 1 миллион гектар ерга чигитни квадрат-уялаб экиш, шу жумладан 300 минг гектар ерга уруғликни уяларга аниқ миқдорда ташлайдиган сеялкалар билан экиш, 1 миллион 250 минг гектар майдондаги ғўзани икки томонлама парвариш қилиш кўзда тутилди. Шунингдек, ҳар бир областга топшириқ берилди: Шунга кўра, Тошкент областида 140 минг гектар ерга квадрат-уялаб, 47,5 минг гектар ерга аниқ миқдорда уруғлик ташлайдиган сеялка билан чигит экилиши ва 180 минг гектар ердаги ғўза икки томонлама парвариш қилиниши; Фарғона областида квадрат-уялаб 131 минг гектар ерга, аниқ миқдорда уруғлик ташлайдиган сеялка билан 47 минг гектар ерга чигит экилиши ва 158 минг гектар ердаги ғўза икки томонлама парвариш қилиниши, Андижон областида квадрат-уялаб 237 минг гектар ерга, аниқ миқдорда уруғлик ташлайдиган сеялка билан 58 минг гектар ерга чигит экилиши ва 262 минг гектар майдондаги ғўза икки томонлама парвариш қилиниши, Самарқанд областида 100 минг гектар ерга квадрат-уялаб, 32 минг гектар ерга аниқ миқдорда уруғлик ташлайдиган сеялка билан чигит экилиши ва 165 минг гектар ердаги ғўза икки томонлама парвариш қилиниши, Бухоро областида 90 минг гектар ерга квадрат-уялаб, 30 минг гектар ерга аниқ миқдорда уруғлик ташлайдиган сеялка билан чигит экилиши ва 132 минг гектар майдондаги ғўза икки томонлама парвариш қилиниши, Сурхондарё областида квадрат-уялаб 118 минг гектар ерга, аниқ миқдорда уруғлик ташлайдиган сеялка билан 34,5 минг гектар ерга чигит экилиши ва 160 минг гектар майдондаги ғўза икки томонлама парвариш қилиниши, Хоразм областида квадрат-уялаб 80 минг гектар ерга, аниқ миқдорда уруғлик ташлайдиган сеялка билан 19 минг гектар ерга чигит экилиши, 83 минг гектар майдондаги ғўза икки томонлама парвариш қилиниши, Қорақалпоғистон АССРда квадрат-уялаб 104 минг гектар ерга, аниқ миқдорда уруғлик ташлайдиган сеялка билан 32 минг гектар ерга чигит экилиши, 110 минг гектар майдондаги ғўза икки томонлама парвариш қилиниши лозим.

Қарорда техника ва кадрларни экиш-тикиш ишларига дарҳол тайёрлаш, кишиларга аниқ квадрат ҳосил қилиш санъатини ўргатиш зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Уруғликни уяларга аниқ миқдорда ташлайдиган сеялкалардан кенг фойдаланиш асосий қоида бўлиб қолиши лозим. Ерни тўғри текислашга алоҳида эътибор бериш, шўр ювиш ва яхоб беришни яқин кунларда туғаллаш, намнинг қочиб қолмаслиги учун ўз вақтида зарур чораларни кўриш, чигит экишни энг яхши агротехника муддатида 6-8 кун ичида туғаллаш, чигит экиш билан ғўза парвариши ўртасида узилишга йўл қўймаслик керак. Ғўзани механизмлар ёрдамида узунасига ва кўндалангига парвариш қилишни ўз вақтида бошлаб юбориш учун, бу ишни кетмон ишлатмасдан бегона ўтларни йўқ қилиш билан боғлаб олиб бориш учун культиваторларни, ўғитлаш агрегатларини, чанглагич-пуркагичларни ҳозирдан тахт қилиб қўйиш керак. Экинни ўз вақтида озиқлантириш ва суғориш ҳам мўл ва барвақт етиладиган ҳосил олишнинг муҳим шартидир.

Қишлоқ хўжалик министрлигига экиш-тикиш ишлари бошлангунча ишларни механизациялашда олдинги сафда бораётган хўжаликларнинг тажрибасини умумлаштириш ва брошюралар ҳамда варақалар чиқариш топширилди.

Бу йил 140 минг гектар майдондаги ғўза механизмлар ёрдамида чеканка қилиниши, шу жумладан, Тошкент областида 36 минг гектар, Фарғона областида 20 минг гектар, Андижон областида 21 минг гектар, Самарқанд областида 18 минг гектар, Бухоро областида 12 минг гектар, Сурхондарё областида 14 минг гектар, Хоразм областида 8 минг гектар, Қорақалпоғистон АССРда 11 минг гектар майдондаги ғўза механизмлар ёрдамида чеканка қилиниши лозим. «Узсельхозтехника» бирлашмасига колхоз ва совхозларнинг берилган топшириқларни бажаришлари учун уларни зарур миқдорда «ЧВХ-4» мосламалари билан таъминлаш таклиф этилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети ҳосилни йиғиб-териб олишнинг механизациялаш пахтачиликда техника тараққиётининг асосий звеноси эканлигини яна бир бор таъкидлаб, партия ва совет органларига, хўжалик раҳбарларига барча пахта териш техникасидан фойдаланишни таъминлаш, бу соҳада қатъият ва матонат кўрсатиш топширилди. Бу йил машина теримига 460 минг гектар, шу жумладан Тошкент областида 109,8 минг гектар, Фарғона областида 54 минг гектар, Андижон областида 83 минг гектар, Самарқанд областида 53,7 минг гектар, Бухоро областида 38 минг гектар, Сурхондарё об-

(ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА).

Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ ЭЛЕОНОРА РУЗВЕЛЬТГА ТЕЛЕГРАММАСИ

МОСКВА, 29 январь (ТАСС). Франклин Делано Рузвельтнинг туғилган кунига 80 йил тўлиши муносабати билан СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев Элеонора Рузвельтга телеграмма юборди. Н. С. Хрушчев ўз телеграммасида XX асрнинг жўшқин воқеалари йилномасида президент Рузвельт жаҳоннинг энг атоқли давлат арбобларидан бири сифатида ҳамиша муносиб ўрин тутади, деб таъкидлайди.

Совет Иттифоқида Франклин Д. Рузвельт хотирасини ҳурмат билан эсга оладилар, деб ёзади Н. С. Хрушчев, Совет-Америка ҳамкорлигини ривожлантириш йўлида у сарф қилган куч-ғайратни юксак даражада қадрлайдилар ва ҳозирги кунда Совет-Америка муносабатларини яхшилаш учун шарт-шароит тўла сақланиб қолдигина эмас, балки бунинг учун янада қатъий зарурат туғилди, деб ҳисоблайдилар, чунки барча халқлар интилаётган буюк мақсадга — янги уруш хавфининг бартараф қилинишига эришиш СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларнинг қандай аҳволда бўлишига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

ПАХТАЧИЛИКНИ ЯНАДА КЕНГРОҚ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ УЧУН

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА).

ластида 37,5 минг гектар, Хоразм областида 37 минг гектар, Қорақалпоғистон АССРда 47 минг гектар ер ажратилади. Машинада 550 минг тонна пахта, шу жумладан Тошкент областида 140 минг тонна, Фарғона областида 60 минг тонна, Андижон областида 116 минг тонна, Самарқанд областида 64,7 минг тонна, Бухоро областида 40 минг тонна, Сурхондарё областида 42,8 минг тонна, Хоразм областида 48 минг тонна, Қорақалпоғистон АССРда 38 минг тонна пахта териб олиниши керак.

Қайта дорилашни ҳам ҳисобга олган ҳолда 660 минг гектар майдондаги ғўза баргини тўктириш учун дориланади. Шунга мувофиқ областларга ва Қорақалпоғистон АССРга тегишли топшириқ берилди. Граждан ҳаво флоти Ўзбекистон территориал бошқармасига ғўза баргини тўкдириш учун керакли миқдорда самолёт ажратиш, «Узсельхозтехника» бирлашмасига эса колхоз ва совхозларга ғўза баргини тўктиришда ишлатиладиган дориворларни етказиб бериш, Қишлоқ хўжалик министрлигига августга қадар ғўза баргини тўктиришга доир тавсиянomaни нашр этиш топширилди.

Пахтани қоп-қанорсиз ташиш плани 1 миллион 500 минг тонна миқдорида тасдиқланди. Областлар бўйича қуйидаги миқдорда пахта қоп-қанорсиз ташилади: Тошкент областида 361 минг тонна, Фарғона областида 119 минг тонна, Андижон областида 312 минг тонна, Самарқанд областида 149,4 минг тонна, Бухоро ва Хоразм областларида 117 минг тоннадан, Сурхондарё областида 119,6 минг тонна, Қорақалпоғистон АССРда 125 минг тонна.

Область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, Қишлоқ хўжалик министрлиги, Совхозлар Бош бошқармаси ва область совхозлар трестлари, «Узсельхозтехника» бирлашмаси ва унинг жойлардаги органлари зиммасига:

ҳосили машинада териладиган участкаларни 1 мартга қадар ажратиб қўйиш ва бу участкаларда августнинг охири ва сентябрнинг бошларига бориб ўсимликларнинг асосий қисмида камида 1—2 тадан кўсак очиладиган бўлиши учун агротехника тадбирлари комплексининг намунали амалга оширилишини таъминлаш, ғўза баргини ўз вақтида тўктириш, сентябрнинг ўрталарида пахтани машинада теришни бошлаб юбориш ва уни октябрда туғаллаш;

механик-ҳайдовчилар танлашни яқин кунларда тамомлаш, уларнинг кандидатурасини район партия комитетларининг бюро мажлисларида тасдиқлаш, асосан амалда кўрсатиш усулидан фойдаланган ҳолда янги кадрлар тайёрлаш ва механик-ҳайдовчиларни қайта тайёрлашни ташкил этиш;

таянч-намуна хўжаликлари ҳузурида илғор тажриба мактаблари очиш, бу мактабларда машина теримига ажратилган майдонларда ғўза парвариши агротехникасининг ва ҳосилни машинада йиғиб-териб олиш технологиясининг ўрганилишини ташкил этиш;

биринчи кварталда барча пахта териш агрегатларининг камида тўртдан бир қисмини тахт қилиб қўйиш, ҳамма машиналарни ремонт қилишни 1 сентябрдан, кўрак чувиш машиналарини эса 15 сентябрдан кечиктирмай ремонт қилиб бўлишни таъминлаш учун ҳар бир район, колхоз ва совхоз бўйича пахта териш техникасини ремонт қилиш графигини тасдиқлаш вазифалари юкланди. Колхозларга пахта териш машиналарини «Узсельхозтехника» район бўлимларининг устахоналарида, совхозларда эса яхши жиҳозланган марказий устахоналарда, бундай устахоналар бўлмаган тақдирда эса, «Узсельхозтехника» район бўлимларининг устахоналарида ремонт қилиш тавсия этилади.

«Узсельхозтехника» бирлашмасига техника ремонтининг сифатли ўтказилишини таъминлаш ва ремонт ишлари таннархини пасайтириш, машиналарнинг аҳволини ва қандай сақланаётганлигини комсомол ва касаба союз ташкилотлари билан биргаликда мунтазам текшириб туриш, техникани жиноятқорона бепарволик билан сақлашда айбдор бўлган кишиларнинг ишини СССР Олий Совети Президиумининг «Қишлоқ хўжалик техникасидан жиноятқорона бепарволик билан фойдаланганлиги ёки сақлаганлиги учун жиноий жавобгарликка тортиш тўғрисида»ги Фармонига мувофиқ жавобгарликка тортиш учун терговорганларига топшириш вазифаси юкланди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети Халқ хўжалиги кенгашига ҳамма тайёрлаш пунктларини қабул қилиш, узатиш механизмлари ва тракторлар билан жиҳозлаш, колхоз ва совхозларга улар учун ажратилган техникани: пахта териш ва кўрак териш машиналарини, кўсак чувиш агрегатларини, пахтани қоп-қанорсиз ташиш учун прицепларни ўз вақтида етказиб бериш, шунингдек, колхоз ва совхозларни запас қисмлар билан таъминлаш, республика заводларида ишлаб чиқарилаётган машиналарнинг сифатини яхшилаш вазифаларини топширдилар.

Область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, Қишлоқ хўжалик министрлиги, Совхозлар Бош бошқармаси, «Узсельхозтехника» бирлашмаси зиммасига комплекс механизациялашган ҳар бир трактор-далачилик бригадасидаги аҳволни аниқлаш зарур топилганда, бу бригадаларни кадрлар билан мустаҳкамлаш, уларга техника ажратиш, технологик картани ишлаб чиқишда ёрдам бериш, хўжалик ҳисобини жорий этиш; механизациялаш даражасини Пахтакор районидаги «Коммунизм» колхози ва Тошкент областидаги «Малик» совхози эришган даражага шу йилнинг ўзидаёқ етказиш учун ҳар бир областдаги бир неча таянч-намуна хўжалигида ишларни комплекс механизациялаш асосида бажаришга кўчириш вазифаси юкланди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети КПСС XXII съезди ва қишлоқ хўжалик ходимлари Тошкент зона кенгашининг қарорларига мувофиқ равишда Госплан, илмий-текшириш ва конструкторлик ташкилотлари олдига пахтачиликка комплекс механизацияни янада кенгроқ жорий этиш билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал қилишни тезлатиш; газета, радио ва телевидение редакциялари олдига қишлоқ хўжалигида техника тараққиёти проблемаларини ёритишни кучайтириш вазифаларини қўйди.

Область ва район партия комитетларига ушбу қарорни колхоз ва совхозларнинг, «Узсельхозтехника» район бўлимларининг партия ташкилотларида муҳокама қилиш ва ҳар бир хўжаликда етти йилликнинг тўртинчи йилида пахтачиликни комплекс механизациялашни ривожлантириш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқиш таклиф қилинди.

Ҳозир республика партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг бутун диққат-эътибори КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумини етти йилликнинг тўртинчи йили баҳорига намунали тайёргарлик кўриш билан кутиб олишга қаратилиши керак.

Тошкентдаги «Шарқ гули» фабрикасининг чеварлари тўқиган турли хил нафис кашта буюмлари кимнинг ҳавасини келтирмайди, дейсиз. Каштачилар янги-янги нусхада буюмлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирмоқдалар. Суратда: чевар қизлардан Сабоҳат Ғиёсова (чапда) ва Моҳира Назаровалар. Бу моҳир каштачилар нормани 120 процентга етказиб бажаришаяпти.

А. Тўраев фотоси.

Муддатидан 18 кун илгари

Янгийўл шаҳар саноат комбинатига қарашли ғишт заводининг коллективи СССР Олий Советига сайловлар кунини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун астойдил курашиб, меҳнатда катта муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Коммунистчасига ишлаш ва яшаш шиори остида меҳнат қилаётган ғиштчилар мавжуд асбоб-ускуналардан, иш вақтидан унумли фойдаланиш туфайли январь ойи топшириғини муддатидан 18 кун илгари бажариб қўйган эди.

Бу муваффақиятларга иш жараёнларини тинмай механизациялаш туфайли эришилмоқда. Кейинги вақтда корхонада бир қанча оғир операциялар машиналарда бажариладиган бўлди. Янги пресс ўрнатилди, тоннель сушилкаларида хом ғиштни пишириш муддати икки баравар қисқартирилди.

Корхона коллективи печнинг ҳар бир квадрат-метр майдонидан ғишт олишда республикамиз бўйича энг юқори кўрсаткичлардан бирига эришди. Ҳозир печнинг ҳар бир квадрат-метр майдонидан ўрта ҳисобда 3 минг донадан ғишт олинмоқда.

Ғ. АҲМЕДОВ.

СОВЕТ КИШИСИНИНГ ХАРАКТЕРИ

САҲОВАТЛИ ҚАЛБ ЭГАСИ

Тоғ томондан эсаётган изғирин гоҳ совуқ лаби билан юзни ялайди, гоҳ аччиғи келгандек қулоқларни, бармоқларни чимчилаб кетади, киши вужудини жунжитади. Бироқ Николай Дмитриевич буни сезмасди: унинг фикру-хаёли ҳамон бир нарса билан банд эди.

У бугун комбинат бошқармасида бўлганида ногаҳон завком эшиги ёнида ичкарига кириш учун навбат кутиб турган икки ишчининг суҳбатини эшитиб қолди.

— Мана совуқ ҳам тушиб қолди, — дерди улардан бири, — бола-чақам кўп, битта хонага тиқилишиб қолганмиз. Завкомдан қўшимча хона сўрамоқчиман.

У уйига етиб келганида умр йўлдоши Варвара Ивановна стол устига дастурхон тузаб, чой ҳозирлаётган эди. Николай Дмитриевич бояги воқеани унга гапириб берди.

— Биласанми, хотин, менда бир фикр туғилди, — гапида давом этди у, — сен билан менга биттагина хона ҳам кифоя қилади. Раҳбарларга айтаман: бизга бир хоналик бошқа квартира беришсин. Квартирамизни эса муҳтожларга, кўп кишилик бирон оилага топширамиз.

Варвара Ивановна бир дақиқа хаёлга чўмди, сўнгра унинг юзида табассум пайдо бўлди. Бу розилик аломати эди...

Николай Дмитриевичнинг илтимоси тезда қондирилди. Эр-хотин Дёжинлар бошқа хона билан таъминланди. Уларнинг Ленин кўчаси, 111-уйдаги кўп хонали квартираларига комбинат технориги Анатолий Андреевич Семёнов оиласи билан кўчиб келди.

Чирчиқ электрохимия комбинатининг кекса хизматчиси, саҳоватли қалб эгаси коммунист Н. Д. Дёжиндан ўрнак олса арзигудек ажойиб хислатлар бор. Николай Дмитриевич шаҳар футбол секциясининг раиси сифатида Чирчиқда физкультура ва спортнинг ривожланишига катта ҳисса қўшиб келмоқда. У ўзи мудирлик қилаётган «Азотчик» босмахонасида тез-тез жамоатчилик асосида турли хил спорт программалари, бюллетенлар чиқариб туради.

Ҳамиша ёш, ҳамиша навқирон Чирчиқнинг ҳуснига-ҳусн, кўркига-кўрк қўшилаётгани сингари, унинг кишиларининг ҳам онги ўсиб камолатга етмоқда. Зотан уни юксалтираётган, обод қилаётганлар ана шу кишилардир.

В. ПРИШЧЕПА,
Т. МИРҲОДИЕВ.

РЕМОНТСИЗ УЧ МАВСУМ

Янгиер районидаги «Коммунизм» колхозининг механизатори ўртоқ Берди Жўраев ёрдамчиси Назир Тожибоев билан биргаликда С-80 тракторида уч йилдан бери ишлайди. Ана шу ўтган вақт давомида улар бошқараётган қудратли трактор бирор марта ҳам ремонт қилинмади. Азамат тракторчилар бу йил ўз агрегатлари билан 200 гектарга яқин ерни 35 сантиметр чуқурликда шудгор қилдилар.

— Тракторни, — дейди ўртоқ Жўраев, — мен белгиланган тезликда, бир меёрда бошқараман. Агрегатимни доимо тозалаб туришга, турли қисмларининг ифлос бўлмаслигига эътибор бераман. Тракторни отга ўхшатиш мумкин. Отнинг емини, сувини ўз вақтида бериб турсангиз, унга ўз вақтида қараб турсангиз юкингизни тортаверади. Худди шунингдек тракторингизни ҳам вақтида мойлаб, вақтида ёнилғисини солиб турсангиз у исталганча ишни бажараверади.

Э. ХЎЖАМҚУЛОВ.

РАҲБАРЛИК ЯНАДА ЯХШИЛАНСИН

Қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати ишчилари область касаба союзининг яқинда конференцияси бўлиб ўтди. Унда ҳисобот доклади қилган область касаба союз комитетининг раиси ўртоқ И. Забиров ва музокарада сўзлаган нотиқлар қурилишга раҳбарлик қилиш савиясини яхшилаш масалаларига алоҳида эътибор беришди. Чунки областимизда капитал қурилиш ишлари йил сайин кенгайиб бораётир. Фақатгина 1961 йилда республика қурилиш министрлигига қарашли ташкилотлар 132 миллион 196 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариб, давлат планини ошириб адо этдилар. 153, 160, «Алмаликсвинецстрой», «Узбекшахтострой» трестларининг коллективлари партиямиз XXII съезди тарихий қарорларига жавобан фидокорона меҳнат қилиб, йиллик планни анча ошириб бажардилар. Тошкент уй қуриш комбинати коллективи йиллик планни 109,6 процент бажарди ва 3 мингта квартирани фойдаланишга топширди.

Конференция қатнашчилари капитал қурилишда бундай ютуқлар билан бирга мавжуд камчиликлар тўғрисида гапирдилар. Кўп объектларни ишга тушириш муддатлари чўзилиб кетаётганлигини кўрсатиб, унинг сабабларини очиб ташладилар.

Музокарада сўзга чиққан 160-қурилиш тресги коммунистик меҳнат бригадасининг раҳбари Чебанов, «Алмаликсвинецстрой» тресси бирлашган касаба союз комитетининг раиси Гутаманов ўртоқлар ана шундай камчиликлар ҳақида гапирдилар.

Конференция қатнашчилари қурилишларга етказиб берилаётган бинокорлик материалларининг сифати ёмонлигини кўрсатиб, бундай маҳсулотлар ишлаб чиқараётган корхоналар раҳбарларини кескин танқид қилишди. «ТашГРЭСстрой» ғишт терувчилар бригадасининг бошлиғи ўртоқ Яковлев қурилиш майдонига етказиб берилаётган ғишт, тилинган тахталарнинг сифати жуда ҳам ёмонлигини айтди. «Промтехмонтаж»нинг Чирчиқдаги бошқармаси монтажчиси Михайлуцкий, Бекобод цемент комбинати касаба союз комитетининг раиси Башивский, область партия комитетининг бўлим мудири Скребнев ўртоқлар бинокорларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни, бинокорлар ўртасида тарбиявий ишларни янада яхшилаш масалаларига тўхталиб ўтдилар.

Конференцияда капитал қурилишига касаба союз ташкилотлари раҳбарлигини яхшилашга қаратилган қарор қабул қилинди.

ЕТТИ ЙИЛЛИК ҚУРИЛИШЛАРИГА

Тошкент кабель заводининг коллективи етти йилликнинг ўнлаб муҳим қурилишлари заказларини бажараяпти. Ҳар куни корхонадан мамлакатимизнинг турли бурчакларида қад кўтараётган корхоналар қурилишига кўп миқдорда кабель маҳсулотлари жўнатилмоқда. Январь ойининг ўтган кунлари ичида Соколов-Сарбой саралаш комбинатига, Қарағандадаги мис эритиш заводига контроль ва кучланишли кабеллар жўнатилди.

Бундан ташқари, гигант гидроэлектростанциялар қурилишига ҳам кўплаб маҳсулот етказиб берилмоқда. Жумладан, шу вақтгача Братск ГЭСига 15 минг километрдан ортиқроқ контроль кабели юборилди. Худди шундай маҳсулот Барнауль ТЭЦига ҳам жўнатилди.

Етти йилликнинг бу йирик қурилишлари заказларини муддатидан илгари бажариш учун курашда ўнлаб ишчилар фидокорона меҳнат қилишаяпти. Г. Қодиркаева, Ш. Азимов, Ю. Науменко ва бошқа ўртоқлар шулар жумласидандир. Уларнинг ҳар бири смена топшириқларини икки баравар ва ундан ҳам ошириб адо этмоқда.

В. ДОЛОТИН,
«Ташкенткабель» заводининг ходими.

Саноат ва қишлоқ хўжалигимиз янада равнақ топади

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ V СЕССИЯСИ

29 январда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советининг VIII чақириқ V сессияси бўлиб ўтди. Сессия область халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1962 йилги плани, 1962 йилги маҳаллий бюджети ва 1960 йилги маҳаллий бюджетининг бажарилиши ҳақидаги масалаларни муҳокама қилди. Бу ҳақда область ижроия комитети раисининг ўринбосари **Б. Г. Мирзабеков,** область молия бўлимининг мудири **Я. К. Элчибеков,** область Совети бюджет-молия ишлари бўйича доимий комиссиясининг раиси **Ш. Зоҳидов** ўртоқлар доклад қилдилар.

Докладчилар ва музокараларда сўзга чиққан депутатларнинг таъкидлашича, партия ва ҳукуматимизнинг яқиндан оталарча ёрдами туфайли областимиз саноати, қишлоқ хўжалиги йилдан-йилга тез суръатлар билан тараққий этмоқда. Саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш борган сари кўпаймоқда. Ўтган йили область саноат корхоналари давлат планларини муддатидан илгари ошириб бажардилар. 1960 йилга нисбатан маҳсулот ишлаб чиқариш 12 процентга кўпайди. Пўлат, кўмир, электр қуввати ишлаб чиқаришда катта ғалабалар қўлга киритилди.

Областимиз меҳнаткашлари қишлоқ хўжалик экинларидан, айниқса пахтадан мўл ҳосил етиштиришда тинмай меҳнат қилдилар. Натижада бир йилнинг ўзида ҳар гектар ердан олинган ҳосил ўртача 4 центнерга кўпайди, ёки 1960 йилга нисбатан 93 минг тонна кўп пахта сотилди.

Бир қатор район ижроия комитетлари, жумладан Оққўрғон, Сирдарё, Гулистон, Комсомол район ижроия комитетлари пахтачиликка қониқарсиз раҳбарлик қилдилар. Колхоз ва бригадаларни ишчан, ташкилотчи кадрлар билан мустаҳкамлашга етарли эътибор бермадилар. Ғўза қатор ораларига ишлов беришда илғор агротехника ютуқларидан тўлиқ фойдаланилмади. Бу эса мўл ҳосилга жиддий зарар етказди.

Сессияда маълум бўлишича, ҳали ҳам айрим район, шаҳар ижроия комитетлари уй-жой, маданий-маиший бинолари қуриш учун ажратилган маблағлардан тўлиқ фойдаланмаётирлар. Бундай фактлар Янгиер, Янгийўл, Чирчиқ шаҳарларида мавжуддир. Орджоникидзе, Чиноз районларида қўшимча мактаб бинолари қуриш пайсалга солинмоқда. Комсомол, Бўстонлиқ, Янгийўл район ижроия комитетлари кино-театрлар, касалхоналар, ҳаммомлар қурилишига қониқарсиз раҳбарлик қилаётирлар.

Депутатлар ишда йўл қўйилган камчиликларни дарҳол тузатишга эътиборни қаратиб, галдаги вазифалар ҳақида ҳам батафсил гапирдилар.

Бу йил областимиз экономикасида янги ерларни ўзлаштириш, ирригация-мелиорация шохобчаларини кенгайтириш салмоқли ўринни эгаллайди. Алмашлаб экишга жиддий аҳамият берилади. Кам ҳосилли хўжаликларни илғорлар даражасига кўтариш, ҳар бир хўжалик, бригада, бўлимнинг камида 25 центнердан пахта ҳосили олишини таъминлаш учун бутун чоралар кўрилади. Колхоз ва совхозларни қишлоқ хўжалик машиналари билан, айниқса трактор, экскаватор, пахта териш машиналари билан таъминлаш яхшиланади. Ҳайдаладиган ҳар 100 гектар ерга 75 центнердан, қишлоқ хўжалигига яроқли ҳар 100 гектар ер ҳисобига 16 центнердан сўйилган вазнда гўшт маҳсулоти етиштириш юзасидан социалистик мусобақа кенг қулоч ёйдирилади.

Саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳар тарафлама кўпайтирилади. Капитал қурилишлар учун 10,9 минг сўм маблағ ёки 1961 йилга нисбатан 829 минг сўм кўп харажат қилиш кўзда тутилади. Уй-жой қурилишлари янада кенг авж олдирилади. Мактаб, интернат, яслилар сони кўпаяди. Бу йил Бўстонлиқ районидаги Товоқсой посёлкасида 250 ўринли қариялар учун интернат-уйи қурилади. Биргина Чиноз районининг ўзида 300 ўринли кенг экранли кино-театр ва 100 ўринли касалхона биноси қуриб фойдаланишга топширилади.

Меҳнаткашлар депутатлари Бекобод шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси, депутат **А. Мамадалиев** область ижроия комитети ва унинг бўлимлари олдига бир қанча талаблар қўйди. У шаҳарни ободонлаштириш, кўчаларни электр чироқлари билан ёритиш, канализация қурилишлари учун маблағ ажратиш зарурлигини айтди.

Меҳнаткашлар депутатлари Оққўрғон район Совети ижроия комитетининг раиси, депутат **Д. Айтқулов** ўз сўзида қишлоқларни ободонлаштириш масалаларига тўхталиб ўтди.

— Ҳали, — дейди у, — районимиздаги бир қатор колхозларнинг қишлоқлари обод эмас. Электр чироқлари билан таъминлаш йўлга қўйилмаган, радиолаштирилмаган. Баҳорикор ерлардаги қишлоқларда артезиан қудуқлари қазиш учун маблағ берилмаяпти. Область ижроия комитети район марказини обод қилишда, болалар боқчаси, ҳаммом қуришда бизга яқиндан ёрдам бермаётир.

Ўртоқ Айтқулов ва бошқа депутатлар қишлоқларда савдо-сотиқ ишларини намунали ташкил қилмаётганликлари учун область матлубот союзининг раиси Зокиров, область савдо бошқармасининг бошлиғи Муҳамедов ўртоқларни ўринли равишда танқид қилдилар. Нотиқларнинг айтишича, ҳали ҳам савдо ходимлари аҳолининг эҳтиёжларини тўла ҳисобга олган ҳолда ўз ишларини қайта қурмаганлар. Растратчилар, харидорлар ҳақига хиёнат қилувчиларга қарши қаттиқ кураш олиб борилмаётир.

— Бизда, — дейди меҳнаткашлар депутатлари Қуйи Чирчиқ район Совети ижроия комитетининг раиси, депутат **А. Ли,** — кўпинча жойлардаги имкониятлар ўрганилмасдан туриб, таваккалига план ва топшириқлар бериб туриш фактлари тез-тез учраб турибди. Бунга область ташкилотлари айбдордирлар. Ўтган йили бизда планлаштириш соҳасида ана шундай аҳвол рўй берди. Область ташкилотлари районимизнинг шароитини ҳисобга олмасдан туриб, давлатга пахта топшириш юзасидан йил бошида бир марта, сентябрь ойида иккинчи марта, декабрда эса учинчи марта план бердилар. Сут, тухум топширишда ҳам ана шундай бўлди. Бу эса давлат планларини ўз вақтида бажаришга салбий таъсир қилди. Область ижроия комитетининг ходимлари планлаштиришдаги бундай ярoқсиз иш услубларидан воз кечишлари керак.

Депутатлар область тайёрлаш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ П. А. Новосельцевнинг нутқидан қаноат ҳосил қилмадилар. У тайёрлов ходимларининг жойлардаги ташкилотчилик ишлари ҳақида деярлик ҳеч нарса демади. Умумий сўзлар айтиш билан кифояланди.

Сессия область халқ хўжалигини ривожлантириш ва маҳаллий бюджет юзасидан 1962 йил учун тузилган планни тасдиқлади.

Сессияда ташкилий масала ҳам кўрилди. Область план комиссиясининг раиси қилиб ўртоқ Р. Ғофуров тасдиқланди.

СИЁСИЙ МАКТАБЛАР, ТЎГАРАКЛАР ВА СЕМИНАРЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИГА ЁРДАМ

КОММУНИСТИК ИЖТИМОИЙ МУНОСАБАТЛАРНИНГ ШАКЛЛАНИШИ

Тошкент область ва шаҳар партия комитетларининг Сиёсий маориф уйи КПСС Программасини ўрганиш юзасидан бешинчи тема бўйича методик маслаҳатларни ишлаб чиқди. Қуйида биз шу тўғридаги материални босмақдамиз.

«Коммунистик ижтимоий муносабатларнинг шаклланиши» темасини ўрганишга киришилар экан, пропагандист ўзининг кириш сўзида тингловчиларга ўтган машғулотларда коммунистик қурилишнинг асосий вазифалари ўзаро чамбарчас боғланганлиги ва узвий бирлиги масалалари ўрганилганлигини эслатиб ўтиши лозим.

«Коммунизмга ўтиш даврида ишлаб чиқарувчи кучларнинг қудратли юксалиши билан бирга, — деди ўртоқ Н. С. Хрущев КПСС Программаси ҳақида қилган докладида, — социалистик ижтимоий муносабатларнинг аста-секин коммунистик ижтимоий муносабатларга ўсиб ўтиш процесси юз беради. Коммунистик экономиканинг қарор топиши, ижтимоий муносабатларнинг ривожланиши, янги инсоннинг шаклланиши — булар бир-бирига боғлиқ бўлган процесслардир. Агар экономика социал муносабатларнинг ва кишилар онгининг ўзгаришининг асосини ташкил этса, ижтимоий муносабатларнинг ривожланиши, коммунистик ғоявийликнинг, киши маданияти ва активлигининг ўсиши иқтисодий прогресснинг зарур шарт-шароити бўлиб хизмат қилади».

Сўнгра пропагандист коммунизмнинг моддий-техника базаси ҳам, коммунистик жамиятнинг ижтимоий муносабатлари ҳам фақат ўз негизида вужудга келишини, социализм ана шу негиз эканлигини кўрсатиши керак. Коммунистик ижтимоий муносабатлар бўш жойда ривожланмайди, у янгидан вужудга келтирилмайди, балки социалистик ижтимоий муносабатларнинг ривожланиши ва такомиллашувининг қонуний натижаси сифатида вужудга келади.

Шундан сўнг пропагандист тингловчиларнинг эътиборини коммунистик ижтимоий муносабатларнинг шаклланиши темаси юзасидан ўтказиладиган машғулотларнинг қуйидаги тахминий планига жалб этиши лозим:

1. Социалистик мулк икки формасининг ягона коммунистик мулкка ўсиб ўтиши.

2. Социализмнинг меҳнатга қараб тақсимлаш принципининг янада такомиллашуви — коммунизмнинг эҳтиёжга қараб тақсимлаш принципига ўтишнинг муҳим шартидир.

3. Совет жамияти ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва интеллигенция ўртасидаги, шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги ва жисмоний меҳнат билан ақлий меҳнат ўртасидаги тафовутларнинг бартараф этилиши йўлида.

4. Пролетариат диктатураси давлатидан умумхалқ давлатига ўтиш. Социалистик давлатнинг коммунистик ижтимоий ўз-ўзини идора қилиш органига ўсиб ўтиши.

5. СССРдаги миллатларнинг коммунизм қурилиши йўлида бир-бирига яқинлашуви ва бир-бирини тобора бойитиши.

Сиёсий мактабларда, тўгаракларда ва семинарларда бу темани ўрганишга 2 соатдан 4 соатгача ажратилади. Агар тема икки машғулотда ўрганилса, биринчи машғулотда 1-ва 2-масалаларни, иккинчи машғулотда эса қолган масалаларни қараб чиқиш мақсадга мувофиқдир.

* * *

Теманинг биринчи бўлимини ўрганишни социализм ижтимоий муносабатларининг асосида ишлаб чиқариш воситаларига ижтимоий, социалистик мулкчиликнинг умумхалқ ва кооператив-колхоз мулкидан иборат икки формаси ётиши, мулкнинг ана шу икки формасини бир-бирига яқинлаштириш масаласи коммунистик қурилишнинг туб масалаларидан бири эканлигини кўрсатишдан бошлаш керак.

Совет қишлоғи, — дейилади КПСС Программасида, — коммунизмга социалистик қишлоқ хўжалигининг икки формаси — колхоз ва совхозларни ривожлантириш ва такомиллаштириш йўли билан боради.

Колхоз мулкини умумхалқ мулки даражасига кўтариш процесси ўзининг конкрет ифодасини нимада топади? Пропагандист бу саволга жавоб берганда колхозларнинг ривожланиши, улар янги техника ва фан эришган муваффақиятларни қўлланиши, колхозлар бўлинмас фондларининг ўсиши, колхозлар ресурсларининг тобора кўпроқ умумлашуви даражаси, ана шу ресурсларнинг умумдавлат ишлаб чиқариш воситалари билан қўшилуви, барча меҳнат, моддий ва табиий ресурслардан рационал фойдаланилиши барча колхозлар юксак даражада механизациялашган ривожланган хўжаликларга айланишига, колхоз мулки эса аста-секин умумхалқ мулки даражасига кўтарилишига олиб келишини кўрсатиши лозим.

Ишлаб чиқаришнинг янада умумлашуви, ихтисослашуви ва кооперативлашуви, ишлаб чиқарувчи кучларнинг мақсадга мувофиқ равишда жойлаштирилиши халқ хўжалигини планли, пропорционал ривожлантиришнинг иқтисодий қонуни талабларини тўлароқ ва аниқроқ ҳисобга олиш учун янги имкониятлар очиб беради. КПСС Марказий Комитетининг ташаббуси билан саноат ва қурилишга раҳбарлик қилиш қайта ташкил этилганлиги умумхалқ мулкини ривожлантириш ва такомиллаштириш учун янги имкониятлар очиб берди. Бу ерда пропагандист Ўзбекистон, область, шаҳар, корхона, колхоз ва совхознинг ҳаётидан олинган конкрет мисоллар асосида ижтимоий муносабатларнинг такомиллашуви билан ижтимоий бойликнинг ўсиши ўртасида диалектик ўзаро боғланиш борлигини кўрсатиши керак.

* * *

Теманинг иккинчи масаласини ўрганишни бошлаганда пропагандист коммунизм қурилиши қонуний процесс эканлигини, у ўзининг босқичларига эга эканлигини ва ана шу босқичларни ҳатлаб ўтиш мумкин эмаслигини таъкидлаб кўрсатиши керак.

Шу муносабат билан Программада социализмнинг меҳнатга қараб тақсимлаш принципи бутун келгуси йигирма йил мобайнида жамият кишиларининг моддий ва маданий эҳтиёжларини қондиришнинг асосий манбаи бўлиб қолиши кўрсатилган. Бунда тингловчиларнинг эътиборини объектив зарурат бўлган меҳнатга қараб ҳақ тўлаш социалистик ижтимоий муносабатлар ҳаққонийлигининг ёрқин ифодаси эканлигига жалб қилиш керак. Бу ерда

(ДАВОМИ УЧИНЧИ БЕТДА).

БИР ХАТ ИЗИДАН

ЭСКИ ИЛДИЗЛАР

Редакцияга бир неча киши шикоят қилиб келди. Улар ёзган хатларнинг мазмунига қараганда Калинин районидаги Москва колхозида аҳвол яхши эмас. Колхоз раиси Нурулла Саидов, партия комитетининг секретари Ғиёс Дўсканаев ўртоқлар баъзи ножўя ишларга йўл қўймоқдалар ва ҳоказолар.

Дарҳақиқат «Москва» колхозига бориб иш билан танишсангиз, мақтагудек бирорта ҳам соҳани тополмайсиз. Қайси томонга қарасангиз иш яримта. 1960 йили план тўлмаган эди. 1961 йили эса иш яна орқага кетди. 256 гектар ерга картошка экилиб, 3123 ўрнига бор-йўғи 1029 тонна ҳосил олинди. Колхозда 4336 ўрнига 1993 тонна сабзавот маҳсулоти етиштирилди. Полиз экинларидан ҳосил олиш, ем-хашак тайёрлаш планлари ҳам бажарилмай қолди.

Чорвачилик соҳасидаги ишларнинг якуни ҳам жуда кўнгилсиз. 350 ўрнига 195,5 тонна сут етиштирилди. Ҳар бир сигирдан 2000 ўрнига 1150 литрдан сут соғилди, 81 ўрнига 47 тонна гўшт етиштирилди.

Агар колхозчилар билан суҳбатлашсангиз улар бир оғиздан ўтган йилги ишларимиз чакки бўлмаган эди, ҳатто райондан келган ўртоқлар ҳам ишимиздан рози бўлиб кетган эдилар, дейишади. Лекин ғалвир сувдан кўтарилганда натижа кутилганча бўлиб чиқмади. Хўш, етиштирилган яхши ҳосил қаёққа кетди?

Колхозда техника етишмайди, ишчи кучлари кам, деб ҳеч ким нолимайди. Қайтага у ердаги деҳқонлар ерларимиз унумдор, сувларимиз сероб дейишади. Аммо, негадир олинган ҳосилнинг баракаси учиб кетди.

Колхозда уруғ етиштириш ишининг аҳволи ёмон. Ўтган йили колхоз 14569 сўмга ҳар хил уруғ сотиб олган. Шу жумладан, 8669 сўмлик картошка уруғи сотиб олиб эккан. Картошкадан олинган жами даромад 8594 сўм бўлган. Агар бундан ишлаб чиқариш харажатлари чиқариб ташланса кўрилган зиённинг миқдори яна ошиб кетади. Демак, бу колхозда олинаётган даромаддан кўра кўрилаётган зиён кўп. Яъни эшагидан тушови қиммат. Нега шундай?

МАНА, УЛАРНИНГ ҚИЁФАСИ

Колхозда 102 коммунист, 3 та бошланғич партия ташкилоти бор. Бу — катта куч. Улар орасида коммунист деган номга муносиб, жон куйдираётган фидокор кишилар оз эмас, албатта. Лекин ҳамма коммунистлар ҳам колхозни қолоқликдан чиқариш учун меҳнатда фидокорлик кўрсатиб жон куйдиришаяпти, халқ мулкига тўғри муносабатда бўлаётирлар, деб бўлмайди.

Аввало шуни айтиш керакки, колхоз партия ташкилоти ҳисобидаги ҳамма коммунистлар колхоз ишлаб чиқаришига бевосита қатнашмайди. 9 коммунист пенсионер. Беш коммунист шаҳарда яшайди, етти киши бошқа ташкилотларда ишлайди. 76 киши колхозда бевосита ишлаши лозим. Шундан ўтган йили 75 киши ишлаган. Бироқ улардан 24 киши меҳнат минимумини бажармаган.

Коммунист Ғани Халилов бригада бошлиғи. Лекин у ҳалоллиги билан эмас, қўли эгрилиги билан ҳаммага машҳур. Ғани Халилов ўтган йили бригадасида етиштирилган колхознинг 3400 килограмм картошкасини, 33 яшик нокини ўз уйига олиб кетди. 2100 килограмм қовун-тарвузни яқин кишиларига бериб юборди. Шунинг учун бу бригадада ўтган йили ҳосил яхши бўлса ҳам план 58 процентдан ошмади.

Коммунист Раззоқ Ваҳобов ўзининг бригадирлик амалидан фойдаланиб, колхоз ерига ўзи учун картошка экиб олган. Шунинг учун у партиядан ўчирилган.

Бу колхозда тўғри йўлни қўйиб, эгри йўлдан юрадиган, фақат ўзининг шахсий манфаатини кўзлаган, бунинг учун мансабидан фойдаланаётган мана шундай коммунистлар учраб туради.

«ОЧИҚ ЭШИК»

Партия ташкилотининг секретари Ғиёс Дўсканаев ҳам, колхоз раиси Нурулла Саидов ҳам умум манфаатини унутиб, ўз шахсий ҳузур-ҳаловатини кўзлаб юрган кишиларга қарши курашилаётганини, шахсиятпарастликка чек қўйилаётганини айтдилар. Партия йиғилиши қарорларини, кўрилган масалаларни кўздан кечирганда қисман шундай чоралар кўрилганини англаб олиш мумкин. Лекин колхоз партия ташкилотининг ҳам, колхоз правлениесининг ҳам бу соҳада олиб борган ишлари ҳали ҳеч кимни қаноатлантира олмайди.

Колхозда эскидан ёмон бир тартиб ўрнашиб қолган. Бу тартибга кўра колхозда экилмай қолиб кетган ерларга колхозчилар ўзлари хоҳлаганча экин қилаберар экан. Колхоз раҳбарлари эса «бу ерлар барибир қолиб кетарди, ахир колхозчилар фойдаланаяпти-ку» деб индамас, аксинча ҳар кимдан ортиқча эккан ерига қараб чиққан ҳосилнинг бир қисмини колхозга олиш билан қаноатланар эканлар. 1961 йили айрим колхозчилар ўзларининг томорқасидан ташқари колхознинг салкам 8 гектар ерига экин экиб олдилар.

Ўзининг томорқасидан ташқари экин қилганлардан колхозга қанча миқдорда улуш олишни томорқа комиссияси белгилар экан. Шу мақсадда колхозда ҳатто 9 кишидан иборат томорқа комиссияси ҳам тузиб қўйилган. Колхоз правлениеси, ревизия комиссияси, бригада бошлиқларидан ташқари яна «томорқа комиссияси» деган янги «орган» ҳам пайдо бўлган.

Шунингдек колхознинг ҳар қайси бригадасидаги мева дарахтлари бригадага эмас, балки айрим кишиларга «шартнома асосида» бериб қўйилган. Чиққан ҳосилни йиғиб топширгани учун ана шу кишиларга ҳеч қандай меҳнат ҳақи тўланмайди, балки улар тўғридан-тўғри олинган ҳосилга шерик бўлаверади. Шундай қилиб бу ортиқча томорқа бериш, мева дарахтларининг ҳосилига шерик қилиб қўйиш ҳоллари баъзи кишиларга колхоздан кўпроқ юлиб-юлқиб ташлари учун очиқ эшикка айлантириб қўйган.

Шунинг учун колхозда қандай қилиб бўлса ҳам шу эшикдан киришга интилаётганлар кўп. Ваҳоб Азизовнинг шу ҳақда ёзган хати жуда характерли. «Мен 1960 йилда томорқа комиссияси бўлиб сайланган эдим. Шу вақтда Дўсканаевнинг қайнотаси Соат Юсуфжонов ўзини-ўзи «Қизил шарқ» участкасида томорқа комиссияси қилиб сайлаб олди. Бунга мен йўл қўймадим. Бунга чидамаган Юсуфжонов менга қаттиқ ҳақорат бўлиб тушадиган туҳматлар қилди...» дейилган унда.

Кўриниб турибдики, колхозда томорқа комиссиясига кириш талаш. Енгил кун кўришни истаганлар колхоз ишидан қочиб, мана шу очиқ эшикка ўзларини ураётирлар.

Колхоз раҳбарлари қўшимча томорқа бериш колхозга фойда келтираётир, дейдилар. Шунинг учун ҳам ўтган йили юздан ортиқ кишига ортиқча томорқа, мева дарахтлари берилди. Хўш, бу тадбир қандай натижа берди? Ўтган йили колхозда ҳамма экинлар яхши, мевалар тўкин-сочин бўлди. Шунга қарамай, пландаги 72 тонна ўрнига бор-йўғи 42 тонна мева тайёрланди. Ҳосилнинг улгуржисини эса ҳалиги «шериклар» олиб кетди.

Бундай ғайри-қонуний ишлар колхознинг бошқа соҳаларида ҳам давом этаётир. «Қизил шарқ» участкасидаги сигирхонада 10 киши мол боқади. Улардан 6 киши ўз молини шу ерга олиб келиб боқар экан. Колхоздаги бундай очиқ эшиклар баъзиларга қўл келаётир, аммо колхознинг умумий ишига, экономикасига зарар келтираётир.

ҚАЛТАК ТЕККАНДАН КЕЙИН...

Хўш, редакцияга келиб юрган ўртоқларнинг асил мақсадлари нима? Улар шундай камчиликларга тоқат қилолмаганлари учун келиб юрибдиларми ёки бошқа ниятлари борми?

Мана, хат ёзиб келганлардан бири коммунист Зокир Ҳошимов. У ёш, тоғни урса талқон қилгудек кучи бор. 1961 йил давомида атиги 135 меҳнат куни ишлаган. Бу рақам ҳам унинг ўз меҳнат кўрсаткичи эмас, хотини ишлаб топган меҳнат кунини ҳам уялмай ўзининг меҳнат дафтарига ёздириб олган. Бас, шундай экан Зокир Ҳошимов қандай манба асосида рўзғор тебратади? У, ёзда Россия Федерациясининг узоқ шаҳарларига мева олиб бориб «чой-чақа» ишлаб келади.

Участка агрономи коммунист ўртоқ Асилов ишни эплай олмагани учун бу йил ўрнига бошқа киши тайинланди. Энди Асилов колхоздаги жиддий камчиликларни фош этишга бел боғлади.

Бу ўртоқлар «Москва» колхозида камчиликлар борлиги ҳақида бонг уриб, тўғри иш қилдилар. Лекин улар ўзларига қалтак текканидан, ишдан бўшатилганидан кейингина ўч олиш мақсадида активлашиб, гўё камчиликларга муроса қилолмайдиган кишилар бўлиб кўринмоқдалар. Шунгача бўлса улар юқоридаги ғайри-қонуний ишларни кўра-била туриб муроса қилиб, «сен тегмасанг, мен тегмайман» деб келганлар. Ҳамма иллат мана шунда!

Фактлар партия ташкилоти хўжаликка қандай раҳбарлик қилаётганини, у колхозчилар ўртасида олиб борган партиявий-сиёсий ишлар қай даражада эканини яққол кўрсатиб турибди. Шахсиятпарастларга, юлғучларга, ялқовларга жон киргизадиган, колхоз ишлаб чиқаришидан одамларни чалғитадиган ортиқча томорқа экилишига йўл қўйиб берилиши, колхоз меваларини айрим кишиларга шерикликка топшириб қўйилиши колхознинг бошига бало бўлаяпти. Бу, қишлоқ хўжалик артели Уставига тамоман хилоф, эгри йўл. Эгри таёқ ҳамиша бошга тегади. Нотўғри ҳаракатлар шунақа ёмон оқибатларга олиб келади. Эски илдизлар оёқдан чалаверади.

Бироқ район партия комитети кўра-била туриб, колхоз партия комитети ва правлениесининг бундай нотўғри йўл тутишларига индамай келган. Ҳозир ҳам аҳвол шундай.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Сирдарё районидаги Куйбишев номли колхоз ўтган йили 1050 гектар ернинг ҳар гектаридан 27,8 центнердан пахта ҳосили олди. Бундай муваффақиятга колхоз механизаторлари ҳам муносиб ҳисса қўшдилар. Ҳозир колхозда қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилиш ишлари қизитиб юборилди. Механизаторлар ўз машина ва агрегатларини белгиланган муддатдан анча илгари ремонт қилишга сўз бердилар. Суратда: (чапдан) тракторчилардан У. Эминов ва Т. Эргашев ўртоқлар тракторлар ремонтининг сифатини текширмоқдалар. Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ҲАФСАЛАСИЗЛАР

«Ленин йўли» колхози Ўрта Чирчиқ районида йирик хўжаликлардан бири ҳисобланади. Бу колхоз пахтакорлари районнинг 10 процентга яқин ҳосилини тайёрлайдилар. Деҳқонлар қудратли техникага эга. Лекин колхоз раҳбарлари мавжуд техникани чигит экиш кампаниясига тахт қилиб қўйишни ўйламаётирлар. Улар, афтидан техника деҳқоннинг энг яқин дўсти эканлигини унутиб қўйганга ўхшайдилар. Мавжуд 69 та турли маркадаги агрегатлардан 5 тагина «универсаль», битта ДТ—24 трактори ремонт қилинган, холос.

Шуниси ачинарлики сеялкалар ўтган йили қандай олиб келиб қўйилган бўлса, шундайича занг босиб ётибди. Айрим тракторларнинг абжағи чиқиб кетган, балчиққа ботиб ётипти. Маккажўхори комбайнининг аҳволига вой. Колхоз раҳбарлари мавжуд техникани сифатли ремонтдан чиқариб, экиш кампаниясига тахт қилиб қўйиш ўрнига ҳали вақт эрта, бажариб ташлаймиз, деб бепарво юрибдилар.

Ҳадемай баҳор қуёшининг тафтидан ердан буғ кўтарила бошлайди. Ерга уруғ ташлаш пайти ҳам бошланади. Ана шунда шай бўлиб турмаган деҳқон калаванинг учини йўқотиб қўяди. Шунинг учун ҳам бу колхоз раҳбарлари халқ олдида ерга қараб қолмасликлари учун ҳафсаласизликни ташлаб, барча техникани сифатли ремонтдан чиқариб экишга тайёр қилиб қўйишлари керак.

А. МУҲАММАДИЕВ.

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

Ариқ-зовурларимиз тоза бўлсин!

Областимиз пахтакорлари етти йилликнинг тўртинчи йилида она-Ватанга 500 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш учун ғайрат камарини астойдил белга боғладилар. Халқ олдида, она-Ватан олдида ўз сўзимнинг устидан чиқаман деган деҳқонлар ўз ерини сифатли шудгорлаб қўйишди, тупроқ шароитига қараб ҳар гектар ер ҳисобига 9—10 тоннадан маҳаллий ўғит жамғаришди.

Ҳадемай баҳор қуёшининг илиқ тафтида бикиниб ётган куртаклар уйғонади. Ҳа, тупроққа ташланган уруғ қисқа муддат ичида униб чиқадиган пайт бошланади. Ана шу даврда ишнинг кўзини билиб ҳаракат қилган деҳқон асло ютқазмайди.

Уруғни ўз вақтида экиб, текис ундириб оламан деган пахтакор ҳозирдан бошлаб кўкламга пухта тайёргарлик кўриши керак. Шу куннинг энг муҳим дала ишларидан бири — ариқ-зовурларни сифатли тозалаб қўйишдир.

Пахтадан йил сайин юқори ҳосил кўтариб келаётган Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» Охунбобоев номли ҳамда Янгийўл районидаги «XIX партсъезд» колхозларининг пахтакорлари суғориш шохобчаларини сифатли тозалаб қўйдилар. Бу хўжаликларнинг ариқ-зовурларидан сув равон оқадиган бўлди.

Лекин айрим хўжаликларнинг раҳбарлари «ҳали вақт эрта, иш бўлса қочиб кетмайди» деган зарарли кайфиятта берилиб ҳозирги куннинг асло кечиктириб бўлмайдиган вазифаларини унутиб қўймоқдалар. Бўка районидаги «XIX партсъезд», «Ленинобод», Охунбобоев номли ва «Коммунизм» колхозларида ариқ-зовурларни тозалаш суст бораётир. Бу хўжаликларда далага гўнг ташиш, яхоб бериш ишлари ҳам пайсалга солинмоқда.

Қолган ишга қор ёғади деган гап бор. Бугунги ишни эртага қолдирмайлик! Шу куннинг энг муҳим вазифаларини ўз вақтида бажариб қўйиб, кўкламги чигит экиш кампаниясини шай ҳолда кутиб олайлик!

Янги ер очилди

Комсомол районидаги «Гулистон» совхозининг 6-бўлими ишчилари 1961 йилни ажойиб ютуқлар билан якунлаган эдилар. Улар янги йилни янги зафарлар билан якунлаш учун шу кунларда астойдил меҳнат қилмоқдалар. Бўлимда 300 гектар янги ер очилди. Ана шу ерлардан мўл пахта ҳосили олиш учун чуқур ҳайдаб қўйилди, шўри ювилди.

Бўлим пахтакорлари ҳозирги кунда далага гўнг ташиб чиқариш ва ариқ-зовурларни тозалаш ишларини авж олдириб юбордилар. Ҳозиргача 450 тоннага яқин маҳаллий ўғит далага ташиб чиқарилди.

Ж. ТЎХТАЕВ.

ЧЎПОНЛАР ШИКОЯТИ

1-«Оҳангарон» совхозида қўйчилик муҳим ўринни эгаллайди. Хўжаликнинг 7000 бошдан ортиқ қўйэчкилари тоғ ёнбағирларида боқилади. Қўйларнинг қишловига бепарво қаралаяпти. Совхоз раҳбарлари чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш учун зарур тадбирларни амалга оширмаяптилар. Биринчи бўлимнинг чўпони ўртоқ М. Мелибоев 400 бош қўйни бундан 15 йил бурун қурилган қўраларда қишлатаётир. Бинонинг томидан чакка томиб ётибди. Қаттиқ ёғингарчилик бўлганида бинонинг ичи пилч-пилч лой бўлиб қолади. Қўра хашак ғарамланган жойдан 20 километр нарига жойлашган. Хўжаликнинг раҳбарлари қўрага хашак ташиб беришни ташкил этмаганлар.

Ўртоқ А. Мамедов чўпонлик қилаётган қўрада ҳам 400 бош қўй қишлаяпти. Аммо бу ерга бир килограмм ҳам хашак келтирилмаган. Янги туғилган қўзиларни асрашда жиддий қийинчиликлар рўй бермоқда.

Э. Исомов, П. Абдураҳмонов ва бошқа ўртоқлар чўпонлик қилаётган қўраларда ҳам шундай аҳволни кўриш мумкин. Уларнинг ҳаммасида ҳам хашак ғарамланмаган.

Чўпонлар бу ҳақда совхоз раҳбарларига жуда кўп шикоят қилдилар. Аммо уларнинг бу ҳаракатлари зое кетди. Совхознинг бош зоотехниги М. Ўлмасов, қўйчилик бўйича зоотехник О. Бойбекова ва биринчи бўлим зоотехниги И. Ғофуров ўртоқлар чўпонларнинг шикоятларига «қўй-эчкилар даладан ўз озиғини топиб еяверади» деб бепарволик билан жавоб қайтардилар. Тўғри, қўйлар кундуз куни 5—6 соат давомида далага ёйилади, қор ёғмаган бўлса озиғини топиб ейди. Аммо қалин қор ёғиб қолса борми, уларнинг ҳолига вой!

Қўраларни дизенфекция қилиш ишлари ҳам ёмон аҳволда. Ўртоқ Мамедовнинг қўраси ўтган йили дизенфекция қилинмади. Натижада 30 бош қўй нобуд бўлди. Шунга қарамай, бу йил ҳам қўраларнинг биронтаси дизенфекция қилинмаган.

Совхоз раҳбарлари, биринчи навбатда бош зоотехник ўртоқ Ўлмасов чорва қишловига бўлган бепарволикка қачон барҳам берар эканлар!

Т. ХУШНАЗАРОВ.

КОММУНИСТИК ИЖТИМОИЙ МУНОСАБАТЛАРНИНГ ШАКЛЛАНИШИ

(БОШИ ИККИНЧИ БЕТДА).

СССР ва капиталистик мамлакатларда миллий даромадни тақсимлашга тааллуқли маълумотларни бир-бирига таққослаб келтириш мақсадга мувофиқдир.

Сўнгра моддий ва маданий неъматларни тақсимлашнинг коммунистик принципига ўтиш учун нималар зарурлигини тушунтириб бериш керак.

Пропагандист тингловчиларнинг эътиборини тақсимлашнинг коммунистик принципига ўтиш учун зарур шарт-шароитларни вужудга келтиришда улуғ Ленин томонидан олдинга сурилган ходимларнинг ўз меҳнатлари натижасидан моддий манфаатдорлиги принципини янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш жуда катта аҳамиятга эга эканлигига қаратиши лозим.

Партиямиз колхозчиларнинг томорқа хўжалиги соҳасида тутган йўл сиёсатда реализмнинг намунасидир. Айрим ўртоқлар томорқа хўжалиги коммунизмга бориш учун бизга тўсқинлик қилади деб, уни тугатишни таклиф қилдилар. Партия бу, хато фикр эканлигини кўрсатди. «Колхозларнинг жамоат хўжалиги,— дейилади Программада.— колхозчиларнинг шахсий ёрдамчи хўжалигининг ўрнини тўла босадиган бўлганда, колхозчилар кам маҳсулли томорқа хўжалигига эга бўлиш бефойда эканлигига ўзлари ишонч ҳосил қилганларида, улар ўз ихтиёрлари билан бу томорқа хўжалигидан воз кечадилар».

Пропагандист моддий манфаатдорлик принципининг аҳамиятини кўрсатганда бу принцип коммунизм учун курашнинг ягона воситаси бўлиб қолишига йўл қўйиш мумкин эмаслигини, чунки бу ҳолда кўнгилсиз натижалар юз бериши, хусусан шахсий мулк ҳаддан ташқари кенгайиб кетиши мумкинлигини эслатиши зарур.

Сўнгра моддий рағбатлантириш билан бир қаторда меҳнатга маънавий рағбатлантиришни янада ривожлантириш ҳам муҳим аҳамият касб этишини алоҳида таъкидлаб кўрсатиш керак. Бу ерда меҳнат характеридаги янги, коммунистик кўринишларга тааллуқли жонли мисоллар келтириш зарур.

* * *

Ишчилар синфи билан деҳқонлар ва интеллигенция ўртасидаги, шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги, жисмоний меҳнат билан ақлий меҳнат ўртасидаги тафовутни бартараф қилиш ҳақидаги масалани ўрганишни пропагандист капиталист ва помешчикларнинг эксплуататор синфларини йўқ қилган Октябрь революциясининг ғалабаси натижасида синфсиз жамиятга ўтиш учун ҳал қилувчи қадам қўйилганлигидан бошлаши лозим.

Социализм қуриш умуман синфларни эмас, балки эксплуататор синфларни тугатишни билдиради. Совет жамияти меҳнаткаш ишчилар синфи ва деҳқонлардан, шунингдек меҳнаткаш интеллигенциянинг социал групасидан ташкил топган. Улар орасида ҳеч қандай социал адоват йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас. Аксинча социализмнинг бутун ижтимоий тузуми ана шу синфларнинг ҳамкорлиги ва дўстлигини тақозо этади.

Тубли иқтисодий манфаатларнинг бирлиги ва мақсаднинг ягоналиги ишчилар синфи билан деҳқонларнинг бузилмас иттифоқи учун асосдир. Бу асос синфий тафовутлар тўла бартараф қилингунча ўзининг бутун аҳамиятини сақлаб қолади. Социализм тўла ғалаба қилиши натижасида совет жамияти барча қатламларининг социал-сиёсий ва ғоявий бирлиги мустаҳкамланди ҳамда янада ривожланди.

Синфсиз коммунистик жамият қуриш учун ишлаб чиқарувчи кучларнинг ва социалистик ишлаб чиқариш муносабатларининг қудратли юксалиши асосида ишчилар билан деҳқонлар ўртасидаги синфий тафовутларни, шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги жиддий тафовутларни бартараф қилиш, ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнатнинг бир-бири билан узвий боғланиши учун шароитлар вужудга келтириш зарур.

Пропагандист бу қоидани тушунтирганда, даставвал, ягона коммунистик мулк вужудга келиши натижасида синфлар барҳам ейишини, барча кишиларда ишлаб чиқариш воситаларига бир хилда муносабат қарор топишини таъкидлаб кўрсатиши керак. Сўнгра у, ишлаб чиқарувчи кучларнинг барқ уриб ўсиши совет қишлоғининг коммунистик ижтимоий муносабатларга ўтишини, шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги жиддий тафовутнинг бартараф қилинишини таъминлашини кўрсатиши керак.

Шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги социал-иқтисодий ва маданий-маиший тафовутларнинг бартараф қилиниши коммунизм қурилишининг энг буюк натижаларидан бири бўлади.

Охирида пропагандист ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ходимлари ўртасидаги жиддий тафовутни бартараф қилиш масаласига тўхтайди. Социалистик жамият ривожланишининг иқтисодий шароитлари, коммунизм моддий-техника базасини вужудга келтириш қонуниятлари оғир жисмоний меҳнатнинг йўқ бўлишига, жисмоний ва ақлий меҳнатнинг бир-бирига мувофиқлашувига олиб келади.

* * *

Теманинг тўртинчи бўлимини ўрганишга ўтганда синфий тафовутларнинг бартараф қилиниши, синфсиз жамият вужудга келтирилиши процесси давлатнинг аста-секин барҳам ейиши, ижтимоий ўз-ўзини идора қилишга ўтиш учун ички шароитлар вужудга келтириш билан чамбарчас боғлиқ эканлигини кўрсатиш зарур. Бироқ коммунистик ўз-ўзини идора қилиш бўш ерда вужудга келмайди, у давлат қурилишининг бутун бой тажрибасини, халқ давлат ишларини бошқариши тажрибасини ўз ичига олади. «Давлатнинг барҳам топиш процесси,— дейилади ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг КПСС Программаси ҳақида қилган докладида,— жуда узоққа чўзиладиган процессдир, бу бутун бир тарихий даврни ўз ичига олади ва жамият ўз-ўзини идора қилишга батамом етилган вақтдагина бу процесс тугалланади».

Пропагандист пролетариат диктатураси ишчилар синфининг буюк ғалабаси, унинг ўрнатилиши социалистик революция мақсадларини амалга оширишнинг, капитализмдан социализмга ўтишнинг зарур шарти эканлигини алоҳида таъкидлаб кўрсатиши керак.

Умумхалқ давлати— социалистик давлатнинг ривожланишидаги, социалистик демократиянинг ҳар тарафлама такомиллашуви, шахс эркинлиги ва социал ҳуқуқларининг ривожланишидаги янги босқичдир.

Пропагандист партия Программасида коммунизм қурилиши даврида социалистик давлатчиликни ривожлантириш тадбирлари системаси белгиланганлигини кўрсатиши лозим. Бу — Советлар ва жамоат ташкилотларининг ролини оширишдан, ҳокимият органларининг фаолияти устидан халқ контроллигини кучайтиришдан, давлат аппарати ходимларининг сайлаб қўйилиши, алмаштирилиши ва ҳисоб бериши принципини тобора тўлароқ қўлланишдан, бошқаришнинг турли доираларига жамоатчилик асосларининг кенг кириб боришидан иборатдир.

Пропагандист бу масалани ўрганишни тугаллар экан, социалистик давлатнинг коммунистик ижтимоий ўз-ўзини бошқаришга ўсиб ўтиши процессида коммунистик партия етакчи роль ўйнашини алоҳида таъкидлаб кўрсатиши керак.

* * *

Охирги бўлимни ўрганишга ўтганда пропагандист коммунистик ижтимоий муносабатларнинг шаклланиши Совет Иттифоқи халқларининг дўстлигини янада мустаҳкамлашини, коммунизм қуриш йўлида миллатларнинг бир-бирига яқинлашувини тақоза этишини кўрсатиши лозим. Суҳбатни ленинча миллий сиёсатни амалга ошириш натижаларига қисқача якун ясашдан бошлаш керак.

Пропагандист СССРдаги миллатларнинг иқтисодий ва маданий жиҳатдан ривожланиш соҳасида эришган муваффақиятларига доир маълумотларни КПСС XXII съездининг делегатлари — иттифоқчи республикалар компартияларининг вакиллари съездда сўзлаган нутқлардан топади. Ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг партия XXII съездида сўзлаган нутқида ва Ўзбекистон Компартиясининг XVI съездига Марказий Комитетнинг ҳисоботи ҳақида қилган докладида Ўзбекистон ССРнинг хўжалик ва маданий жиҳатдан ривожланиши яхши кўрсатиб берилган.

Тингловчиларнинг эътиборини социализм шароитида ҳаракатда бўлган миллий масаладаги икки ўзаро боғланган тенденцияга қаратиш лозим.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев КПСС Программаси ҳақида қилган докладида кўрсатганидек, биринчидан, ҳар бир миллат гуркираб ва ҳар томонлама ривожланмоқда, иттифоқчи ва автоном республикаларнинг ҳуқуқлари кенгайтирилмоқда. Иккинчидан, пролетар интернационализми байроғи остида социалистик миллатлар бир-бирига тобора яқинлашиб бормоқда, уларнинг бир-бирига таъсири кучаймоқда ва улар бир-бирини бойитиб бормоқда.

Шу муносабат билан коммунистик қурилиш жараёнида миллатларнинг ривожланиши қай йўсинда боришини батафсил тушунтириш зарур.

Партия ленинча миллий сиёсатни оғишмай амалга ошира бориб, СССРдаги халқлар тилининг эркин ривожланишини таъминламоқда. Айни вақтда улуғ рус тили тарихан СССРда миллатлараро алоқа воситаси бўлиб қолди. Турли миллат кишилари рус тили ёрдамида жаҳон маданиятидан баҳраманд бўлмоқдалар.

Коммунизм тўла ғалаба қилганида миллий тиллар аста-секин барҳам ейди, ягона тил қарор топади. КПСС Программасида кўрсатилганидек, бу процесс жуда узоқ давом этади ва ҳар ҳолда синфлар ўртасидаги тафовутларни бартараф қилиш учун зарур бўлганига қараганда анча кўпроқ вақтни талаб этади.

Пропагандист машғулотни тамомлар экан, совет халқларининг улуғ дўстлигини кўз қорачиғидек сақлаш ва мустаҳкамлаш, миллатчилик қарашларининг ҳар қандай кўринишларига қарши актив курашиш — ҳар бир совет кишисининг муқаддас бурчи эканлигини алоҳида таъкидлаб кўрсатиши лозим.

ФЕРМАЛАРДАН ДАРАКЛАР

БЕКОБОД. Навоий номли колхоз аъзолари илғор сут соғувчилардан Саломат Евқочарова, Нина Бахтия, Баҳри Ғойибова, Бувражаб Мирзақулова ўртоқларнинг номларини ҳурмат билан тилга оладилар. Бу моҳир сут соғувчиларнинг ҳар бири ўтган йили 35—37 минг литрдан сут соғиб олишга муваффақ бўлди. Ҳозир улар ўз боқимларидаги сигирлардан бу йил ҳам мўл-кўл сут соғиб олиш учун қизғин кураш бошладилар.

Э. ҚИРҚБОЕВ.

ЧИНОЗ. «ЎзССР 30 йиллиги» колхозининг 3 мингдан ортиқ товуғи, бир ярим мингта ўрдаги ва 380 та ғози бор. Колхоз паррандачилари ўтган йили жуда катта даромад олдилар. Моҳир товуқбоқар ўртоқ Утеген Бегинов ўтган йили уч минг бош товуқнинг ҳар биридан ўрта ҳисобда 85 тадан тухум олди ва давлатга бир тоннадан ортиқ товуқ гўшти сотди. Моҳир товуқбоқар бу йил ҳам ана шундай муваффақиятларни қўлга киритиш учун шу кунларда бир ғайратига ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқда.

П. М. Повзов 4-«Вревский» наслчилик совхозининг энг тажрибали чўчқабоқарларидан биридир. У шу кунларда 400 бош чўчқа боласини бўрдоқига боқаяпти. Ҳозиргача уларнинг ҳар бирининг оғирлиги 90 килограммдан ошди. Ўртоқ Повзовнинг бу йилги аҳди — давлатга 40 тонна гўшт сотишдир.

Навоий номли колхознинг сут соғувчиси Мария Тимохина 1961 йили боқимидаги 16 сигирнинг ҳар биридан 3 минг литрдан сут соғиб олган эди. У бу йил ҳар бир соғин сигирдан кам деганда 4 минг литрдан сут соғиб олиш учун бел боғлади.

М. ЖОНИҚУЛОВ,
Т. ИМОМОВ,
Т. МЎМИНОВ.

ЎРТА ЧИРЧИҚ. «Полярная звезда» колхозида пахтачилик билан бир қаторда чорвачилик ҳам тез суръатлар билан ривожлантирилаяпти. Колхоз чорвадорлари ўтган йили чорва маҳсулотлари етиштириш соҳасида берилган планни барча турлар бўйича ортиғи билан бажарган эдилар. Улар янги 1962 йил бошланиши биланоқ ишга яна ҳам қаттиқроқ киришдилар.

Колхознинг сут-товар фермасида «Арча» усулида сут соғадиган установка қуриб битказилди.

Ш. СОДИҚОВ.

Халқаро аҳвол

АНТУАН ГИЗЕНГАДАН ЎЧ ОЛИНИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙИЛМАСИН

МОСКВА, 29 январь. (ТАСС). СССР Парламент группаси комитети Парламентлараро иттифоққа, барча мамлакатларнинг парламент группалари ва парламент аъзоларига мурожаат қилиб, Конго Республикаси парламентининг депутати Антуан Гизенгани қатъий ҳимоя қилиб чиқишга ҳамда ундан ўч олинишига йўл қўймасликка даъват этди.

Мурожаатда айтиладики, парламентаризмнинг ҳамма эътироф қилган нормаларига ҳамда Конго Республикаси конституциясининг депутатлик дахлсизлигини таъминлайдиган 65 ва 66-моддаларига хилоф суратда Антуан Гизенга қўлга олинди ҳамда бундан бир йил муқаддам Патрис Лумумбадан вахшийларча ўч олган кишиларнинг назорати остига қўйилди.

Энг кўҳна халқаро ташкилотлардан бири бўлган ҳамда ўз уставига мувофиқ, демократик муассасаларни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш ишида давлатларнинг ҳамиша иштирок этишларини таъминлаш лозим бўлган Парламентлараро иттифоқ бундай ҳаракатларни қораламаслиги мумкин эмас, дейилади мурожаатда.

Конго халқи учун ташвишли бўлган ана шу кунларда, деб таъкидланади мурожаатда, Парламентлараро иттифоқнинг дарҳол ва қатъий ҳаракат қилиши айниқса зарурдир, чунки ёш давлатнинг парламент муассасалари ҳимояга муҳтождир. Ана шу ёш давлатнинг халқи бу муассасаларни Африка халқларининг озодлиги ва мустақиллигини бўғувчи империалистларга қарши оғир курашда вужудга келтирди ва қаттиқ туриб ҳимоя қилди.

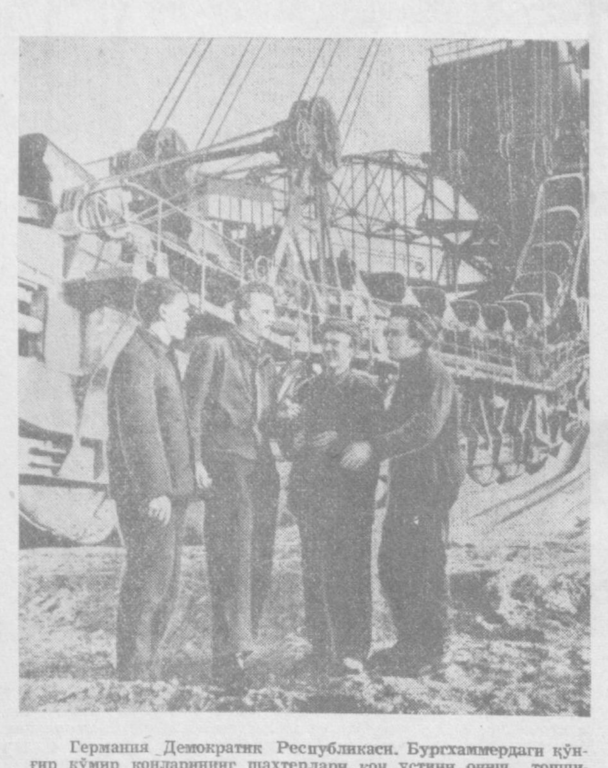

Германия Демократик Республикаси. Бургхаммердаги қўнғир кўмир конларининг шахтерлари кон устини очиш топшириқларини ошириб адо этмоқдалар. ДС 1120 экскаватори экипажи эса пешқадам ҳисобланади. Экипаж доимо планни ортиғи билан адо этмоқда. Суратда: (чапдан) ДС-1120 экскаватори экипажининг аъзолари Гельмут Бубиг, Манфред Ласковски, Герберт Воллер-бергер ва Хорст Мишкелар.

Центральбильд — ТАСС фотоси.

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

АГРАНОМ, МЕХАНИЗАТОР ВА ШОФЕР

Тошкент қишлоқ хўжалик техникумини яқинда 30 га яқин студент тамомлаб чиқди. Улар ўқиш давомида агроном, механизатор ва шоферлик бўйича таълим олдилар. Ёш мутахассислар республикамиз қишлоқларида ишлаб, қишлоқ хўжалигини юксалтиришга ўз ҳиссаларини қўшадилар.

С. Олтмишов.

МАРОҚЛИ КЕЧА

Калинин районидаги «Партия XX съезди» колхозида КПСС XXII съезди материалларини ўрганишга бағишланган кеча ўтказилди. Бунда тарих фанлари кандидати Фозилхўжаев, фалсафа фанлари кандидати Хайруллаев, медицина фанлари доктори Саҳибоев ўртоқлар совет кишисининг ахлоқ кодекси, шахсга сиғинишнинг зарарли оқибатлари ва совет медицинасининг кишилар умрини узайтиришдаги роли тўғрисида батафсил гапириб бердилар. Олимлар колхозчилар томонидан берилган саволларга ҳам тўла-тўкис жавоб бердилар.

А. Эшматов.

ЗАВОДДА САЛОМАТЛИК УНИВЕРСИТЕТИ

Чиноз районидаги пахта тозалаш заводи ҳузурида саломатлик халқ университети очилди. Жамоатчилик асосида ташкил қилинган бу университет машғулотларига 80 га яқин ишчи-хизматчи қатнашмоқда. Биринчи машғулотда врач ўртоқ Абдуллаев «Юқумли касал ва унинг олдини олиш чоралари» темасида лекция ўқиди.

Т. Имомов.

ТОҒДАГИ ДРУЖИНА

Баланд тоғда, қардош Тожикистон билан чегарадош ерда Новгарзон плавик-шпат кони ишчилар посёлкаси — Заперевал жойлашган. Яқинда вужудга келган бу посёлкада икки-уч қаватлик ҳашаматли турар-жой, мактаб, клуб, кинотеатр, магазинлар, ошхона бинолари қад кўтарди. Бу ерда ҳамма нарса ишчилар учун. Хуллас меҳнат қилгандан сўнг истаган жойга бориб кўнгилли дам олиш мумкин. Лекин посёлкада меҳнаткашларнинг тинчлигини бузувчи айрим шахслар чиқиб қолди.

Кон партия ташкилоти бундай хунук ҳодисани тамомила тугатишга қарор қилди. Жамоат тартибини сақлаш учун кўнгилли халқ дружинаси тузилди. Дружинанинг бошлиғи қилиб пенсионер, 1925 йилдан бери КПСС аъзоси, гражданлар урушининг ветерани В. Кондратьев тайинланди. Дружинага унинг қизи комсомол аъзоси М. Кондратьева, электросваркачи Р. Бекбоев, бетончи, А. Акрамов, проходкачи П. Логачев, мотористка Л. Чернишева — ҳаммаси бўлиб 25 киши аъзо бўлиб кирди.

Дружина иш бошлаган дастлабки кунданоқ посёлка аҳолиси унинг кучини сезди. Дружиначилар растрат қилиб милиция органларидан яшириниб юрган экспедитор Наинов деган шахсни қўлга туширишди. Ошхонада маҳсулот ўғриларини ушлашди. Лигостаев ва Шевцов деган шахсларни ўғирлик устида қўлга тушириб, милиция бўлимига олиб келишди. Посёлкада ичиб маст бўлиб юрувчилар айтарлик қолмади.

Дружиначилар тартиб бузарлар билан курашибгина қолмай, аҳоли ўртасида тарбиявий ишлар олиб борадилар, суҳбатлар ўтказадилар. Кишиларнинг иш фаолиятлари, қандай дам олиши, ўқиши билан ҳам қизиқадилар.

Ф. ПЕТРОВ,
Оҳангарон шаҳри.

Тошкентдаги 11-ўрта мактабда политехника таълими яхши йўлга қўйилган. Мактаб устахонасида ўқувчилар турли ҳунарларни пухта ўрганмоқдалар. 6-«А» синф ўқувчиси Абдулла Юсупов слесарликка меҳр қўйган. Унинг металлдан ясаган нарсалари ўзининг аъло сифати билан ажралиб туради. Суратда: Абдулла Юсупов мактаб слесарлик устахонасида.

А. Абалян фотоси.

ЕТТИ ЙИЛЛИК ЯНГИЛИКЛАРИ

ЯНГИ МАРКАДАГИ ПЎЛАТ

Технология ва машинасозлик марказий илмий-тадқиқот институтида янги маркадаги пўлат кашф этилди. Юқори даражада мустаҳкам ва арзонга тушадиган бу пўлатдан йирик гидроэлектростанциялар учун турбина тайёрлашда фойдаланилади.

Янги маркадаги пўлатнинг рецепти ишлаб чиқаришга жорий қилиш учун заводларга берилди. Жумладан, бу пўлатдан Нурек ГЭСи учун гидротурбиналар ясалади.

СОАТИГА 0,8 ГЕКТАР

Тошкентдаги пахтачилик бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси конструкторлари янги машина — «Экиш олдидан юмшатгич» яратдилар. «Чирчиксельмаш» заводи машинанинг дастлабки тажриба нусхаларини тайёрлашга киришди.

«РП-2» маркали бу янги машина бороналарнинг ишини бажаради. У бир йўла икки ишни қилади — юмшатгич культиватор билан тупроқни 16 сантиметрга қадар чуқурликда ишлайди ва унинг тупроқ ичида айланиб юрадиган фрезаси 8 сантиметрга қадар чуқурликдаги кесакларни юмшатиб кетади. Машина соатига 0,8 гектар ерни ишлайди, унга битта тракторчи хизмат кўрсатади.

Экиш кампанияси бошланганда янги машинанинг дастлабки нусхалари атрофлича синаб кўрилади.

Ишчи ёшлар мактабида

Мактаб зали ўқувчилар, ота-оналар ва кечага таклиф қилинган меҳмонлар билан гавжум. Улар бу ерга ишчи-ёшлар мактаби ўқувчилари тайёрлаган адабий кечага келишган. Мактаб директори З. Ғаниева ўзбек совет адабиётининг асосчиси Ҳамзанинг ҳаёти ва ижодий фаолиятига бағишланган адабий кечани очади.

10-синф ўқувчиларидан Д. Тўхтаева ва Ф. Мағнабиеваларнинг адибнинг ҳаёти ва ижодий фаолияти тўғрисидаги докладларини ҳамма қизиқиш билан тинглади. Ўқувчилардан Б. Тожиев, З. Аҳрорхўжаевалар Ғофур, Жамила, Қодирқул монологларини маҳорат билан ёддан айтиб бердилар. Ҳамза шеърларини ёддан ўқиш ва «Бой ила хизматчи» пьесасидан кўрсатилган парча кўпчиликка манзур бўлди. Ўқувчилар кечага атаб «Ёш адабиётчилар» деворий газетасининг махсус сонини чиқаришди, стенд ва фотоальбом тайёрлашди.

Тошкентдаги 10-ишчи-ёшлар мактаби педагогика коллективи ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиётган ёшларга пухта билим беришда ана шундай тадбирларни амалга оширмоқдалар.

У. САЛОҲИДДИНОВ.

ЯНГИ АЛОҚА БЎЛИМЛАРИ

Шаҳримизда аҳолига алоқа хизмати кўрсатиш тармоқлари кун сайин кенгайиб бораётир. Пойтахтимизнинг Сельмаш, Паркент бозори территорияларида, алоқа институти ётоқхонасида, Чиғатой кўчасида янги почта бўлимлари ишга туширилди.

А. МАҚСУМОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ЯНГИ ЖИНОЯТНИНГ ОЛДИ ОЛИНСИН

АНТУАН ГИЗЕНГАГА ОЗОДЛИК БЕРИЛСИН!

ЛЕОПОЛДВИЛЬ. Африка бирдамлиги партиясидан парламент депутати, шу партиянинг раҳбарларидан бири Томас Мукуиди матбуот вакилларига баёнот топширди. Мукуиди бу баёнотида Гизенгага нисбатан кўрилган чораларга ҳукуматнинг қонунга хилоф равишда ўзбошимчалик билан қилган найрангларидир, деб баҳо беради. Мукуиди Гизенганинг ҳозирги аҳволи марҳум Патрис Лумумбанинг ўзидан ўч олишгача бўлган аҳволга ўхшайди, деб таъкидлаб, ўзбошимчаликка чек қўйилишини қатъиян талаб қилади.

Мукуиди ҳукуматнинг, Гизенга дастлабки қамоқ ҳолатида эмас ва Гизенганинг номидан фойдаланиб, ғалаён кўтармоқчи бўлган кишиларнинг ҳаммасини ҳукумат огоҳлантириб қўйди, деган расмий ахборотига бир найранг деб баҳо берди. «Бизлар ёш бола эмасмизки, — дейди Мукуиди, — ўзимизга айтилаётган ҳамма гапларга ишонаверсак. Гизенга халқиникидир. Шу сабабдан халқнинг унинг қисмати ҳақида қайғирмаслиги мумкин эмас. Ўтган йилги сабоқ ва Лумумбанинг бошига тушган кулфат бизларни ақиллироқ қилиб қўйди ва бизлар бир тузоқнинг ўзига икки марта илинадиган даражада тентак кишилар эмасмиз. Гап яна шундай найранглар устида бормоқдаки, бу найранглар ёрдамида аҳолининг Гизенгага бўлган муҳаббати ва муносабатини бўғиб ташлашга, миллий ва халқаро жамоатчиликни Гизенгани энди халқ ортиқ қувватламайди, деган фикрга ишонишга мажбур қилишга уринмоқдалар».

«Ана шу хилдаги найранглар ишлатилаётган бир пайтда, — деди пировардида Мукуиди, — ўзимни қандай оқибатлар кутаётганидан қатъий назар, бу хатти-ҳаракатларни ҳаммага эшиттириб маълум қилиб қўйишни ҳамда миллатнинг демократик тартибларини очиқдан-очиқ бузиш ва бу тартибларни жиддий равишда ҳақорат қилишдан иборат бўлган ана шу ғайри-қонуний ишларни қоралашга эркин дунёни даъват этишни ўз бурчим деб ҳисоблайман. Қонунчиликка қайтиш принциплари асосида тузилган ҳукумат на одил судловни, на қонунчиликни ўйлаб ўтмай, бугунги кунда парламент назарида қонунларни поймол қилса ва вахшийликдан иборат ишларни амалга оширса, бу асло кечириб бўлмайдиган нарсадир».

Марказий маъмурлар Африка бирдамлиги партиясининг раиси, Конго Республикаси бош министрининг ўринбосари Антуан Гизенгани гўё «унинг хавфсизлигини таъминлаш» мақсадида Мобуту парашютчиларининг лагери — «Бинза»га қамаб қўйдилар. Антуан Гизенганинг қисмати прогрессив халқаро жамоатчиликни ҳамон жиддий равишда ҳаяжонга солмоқда. Патрис Лумумбанинг содиқ сафдоши қамоққа олинганлигига қарши норозилик тўлқини ҳамма қитъаларда кенг қулоч ёйиб бормоқда. Халқлар Антуан Гизенганинг озодликка чиқарилишини талаб қилмоқдалар.

БЕРЛИН. Германия Демократик Республикасининг Германия-Африка жамияти баёнот эълон қилиб, Бирлашган Миллатлар Ташкилотини Антуан Гизенгани ҳимоя қилиш учун дарҳол чоралар кўришга чақирди.

Германия Демократик Республикасининг аҳолиси Конго халқи билан бирдамлигини изҳор этади, дейди жамият. Биз Африка халқларининг империализм ва мустамлакачиликка қарши, тинчлик ва халқлар ўртасида курашни қувватлаймиз.

СОФИЯ. Антуан Гизенганинг қамоққа олинганига ҳамда Конго халқининг ана шу содиқ фарзанди, Патрис Лумумбанинг сафдоши таҳқир этилаётганига қарши норозилик билдириш юзасидан Болгария Халқ Республикасида оммавий митинглар бўлиб ўтмоқда. Ишчилар, деҳқончилик кооперативларининг аъзоси бўлган деҳқонлар, интеллигенция вакиллари митингларда сўзга чиқиб, мустамлакачиларнинг ва уларнинг Конгодаги малайларнинг ўзбошимчалигига барҳам берилишини, Антуан Гизенга қамоқдан озод қилинишини якдиллик билан талаб этмоқдалар.

ДЕҲЛИ. Умумҳиндистон тинчлик кенгаши баёнот эълон қилиб, Антуан Гизенга қамоққа олинганига қарши норозилик билдирди.

«Тинчлик ва озодлик тарафдори бўлган барча ҳиндлар, — дейилади баёнотда, — Конгода кейинги вақтларда юз бераётган ҳодисаларни хавотирлик билан кузатмоқдалар. Бу ҳодисалар жаноб Антуан Гизенга қамоққа олинганидан кейин ўзининг авж нуқтасига чиқди. Патрис Лумумбанинг қотиллари Катангани ўз қўлида ҳамон ушлаб турган бир пайтда, қаҳрамон йўлбошчининг энг яқин ва содиқ сафдоши қамоққа олинди.

БМТ нинг Конгодаги қўмондонлиги шундай бир роль ўйнадики, — дейилади баёнотда, — унинг бу ролига жилла бўлмаганда, империалистик кучларнинг Конго мустақиллигига қарши фитналарига ёрдам бериш, деб қараш мумкин. БМТ қўмондонлиги Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ажнабий ёлланган кишиларни Катангадан ҳайдаб чиқариш ва Конго бирлигини тиклаш ишида ёрдам бериш тўғрисидаги резолюциясини бажариш ўрнига, империалистик давлатларнинг аралашуви сабабли Чомбега ва унинг ажнабий устозлари — бош министр Патрис Лумумба қотилларига Конго бирлиги ва мустақиллигини қўпоришни давом эттириш имконини бериб қўйди».

Умумҳиндистон тинчлик кенгаши Ҳиндистон халқларини Конго мустақиллиги ва бирлигини қувватлаш, ёлланган ажнабийларни ва империалистларнинг агентларини ҳайдаб чиқариш ҳамда Антуан Гизенгани дарҳол озод қилиш учун кенг кўламда ҳаракатни авж олдиришга чақиради.

ЛОНДОН. Мустамлакаларни озод қилиш ҳаракати Лондон ташкилотининг ҳар йили бўладиган конференцияси қатнашчилари «Биз Антуан Гизенга дарҳол озод қилинишини ва унинг сиёсий ҳуқуқлари дарҳол тикланишини талаб қиламиз», — дедилар. Конференция делегатлари якдиллик билан қабул қилган резолюцияда қуйидагилар айтилади: «Патрис Лумумбанинг мудҳиш қисматини эсда тутиб, конференция Конго марказий ҳукумати бош министрининг ўринбосари Антуан Гизенганинг қамоққа олингани ва қамоқда сақланаётганига қарши ғоят қатъий норозилик билдиради».

Гизенгани унинг энг ашаддий душманларига тутиб берган БМТнинг Конгодаги вакиллари шармандали роль ўйнаганлигини делегатлар ўз нутқларида қайта-қайта фош қилдилар.

Мустамлакаларни озод қилиш ҳаракатининг бош секретари Жон Эбер Гизенгани ҳимоя қилиш учун сира кечиктирмай ҳаракат қилиш зарурлигини эътироф этиб, марказий кенгаш Гизенганинг хавфсизлигини таъминлаш юзасидан дарҳол чоралар кўришни талаб қилиб, БМТ бош секретари ва Конго Республикасининг ҳукумати номига телеграммалар юборганлигини делегатларга маълум қилди. (ТАСС).

Мудҳиш ёвузлик

ПАРИЖ, 28 январь. (ТАСС). Жазоир республикаси Муваққат ҳукумати вакилининг айтишича, 13 январда Оран турмасидан ўғирлаб кетилган жазоирлик тўрт маҳбус ўша куннинг ўзида шаҳар яқинида тириклай ёндириб ўлдирилган, деб хабар беради Тунисдан Франс Пресс агентлиги. Бу ёвузлик учун жавобгарлик ашаддий мустамлакачилар зиммасига тушади. Ҳукумат вакили, деб хабар беради сўнгра агентлик, бу иш ҳақида француз маъмурларининг индамай турганлигини ва бунинг учун ҳеч ким жазоланмаганлигини таъкидлаб, «бу жиноят жазосиз қолмаслиги лозим», деди.

Баёнотда айтиладики, барча жазоирлик маҳбусларнинг, шу жумладан, Франциядаги Онуа қасрида сақланаётган Жазоир республикаси Муваққат ҳукумати беш министрининг ҳаёти учун тобора кўпроқ хавф туғилмоқда. Бундай аҳвол «музокаралар олиб бориш йўли билан Жазоирда тинчликка эришиш имкониятига жиддий путур етказиши мумкин».

«РЕЙНДЖЕР-III» ОЙНИНГ ЁНИДАН ЎТИБ КЕТДИ

НЬЮ-ЙОРК, 29 январь. (ТАСС). Информация агентликларининг хабар беришича, 26 январда Ой томонга учирилган «Рейнджер-III» америка космик кемаси бугун эрталаб 22.862 миля масофада Ойнинг ёнидан ўтиб кетган. Олимларнинг айтишига кўра, «Рейнджер-III» кемасида ўрнатилган ҳамда олимлар унинг ёрдами билан Ойни суратга олмоқчи бўлган телевизион камерадан Ерга берилган сигналлар жуда хира ва уларни расшифровка қилиб бўлмайди.

ЦЕЙЛОНДА ҲУКУМАТГА ҚАРШИ ФИТНА ФОШ ҚИЛИНДИ

КОЛОМБО, 29 январь. (ТАСС). Цейлон мудофаа ва ташқи ишлар министрлиги кеча баёнот эълон қилди. Баёнотда бундай дейилади: «Полиция ва қуролли кучлар старший офицерларидан бир группаси баъзи министрларни ва бошқа сиёсий раҳбарларни қамоққа олиш ҳамда ҳукуматни ағдариб ташлаш мақсадида фитна ташкил қилди. Юқорида айтилган кишилар 27 январь ярим кечадан кейин кўп ўтмай қамоққа олиниши лозим бўлган. Ҳукумат ана шу маълумотларни олгандан кейин дарҳол чоралар кўрди ва фитна тугатилди».

Шу муносабат билан полиция бош инспекторининг ўринбосари К. К. Диссанаяке ҳамда полиция ва армиянинг бир қанча бошқа офицерлари қамоққа олинди.

ЛОНДОН, 29 январь. (ТАСС). Рейтер агентлиги хабар беради: Цейлон ҳукумати вакилининг билдиришича, полициянинг собиқ бош инспектори Сидней де Зойса, Цейлон ҳарбий денгиз флотининг собиқ қўмондони Ройс де Мел ва подполковник Б. Р. Жесудасан қамоққа олинганлар.

НАБИЕВДАН ДОД

Тошкент темир йўл бошқармасига қарашли 40-ўрта мактаб директори Набиев устидан «Уртўқмоқ» номига катта шикоят келиб қолди. У мана бундай бошланади: «Биз гапнинг пўстлкалласини айтиб қўяқолмоқчимиз. Директоримиз ишбилмас, нўноқ ва қайсар одам. У партия ташкилоти билан ҳам, местком билан ҳам ҳисоблашмайди, ман-ман. Ўқитувчи, ота-она ва ўқувчилар билан гаплашганида шунақанги дағалки, асти қўяберасиз. Шу кеча-кундузда унинг мактабда сариқ чақаликча обрўси қолмаган...».

Ҳар куни эрта биланми ёки ишдан қайтиш олдидами, Набиевнинг бир киши билан уришиб, таъбини тирриқ қилмаса кўнгли жойига тушмайдиган одати бор экан. Мана, танаффус пайтида коридорда бораяпти дейлик. Ўқувчилар уни писанд қилмай уёқ-буёғидан туртиб, мазах қилиб, югуриб ўтишади. Набиев бақирмоқчи бўлади-ю, лекин ўқувчи «тилини чиқариб масхара қилиб қочмасин» деб қўрққанидан индайолмайди. «Тўхтанг, — деб бақиради ёнидан ўтиб кетаётган ўқитувчига, — нега бажармадингиз?».

— Нимани? — ҳайрон бўлади ўқитувчи.

— Нега бажармадингиз деяпман — бақиради директор.

— Мен ҳач нарса тушунмаяпман...

— Кеча мен сизга нима деган эдим?

— Кечирасиз, кеча мен мактабда бўлмадим-ку?

— Аввалги куни-чи, гапиринг!

— Аввалги куни якшанба эди, иккимиз ҳам йўқ эдик..

Набиев бадтар қизишиб «ҳа, ҳа, ҳали шунақа денг!» деб қўяди. Кейин бир ҳафтами, икки ҳафтами ўтгач ҳалиги ўқитувчи «ўз аризасига биноан» ишдан бўшатилган бўлади. Набиевнинг кўзига ҳамма шубҳали одамдек, директорликни олиб қўяётгандек бўлиб кўринаберади. Бирор ўқитувчи маслаҳат билан кирса, «гап ўғирлагани келди» деб қовоғини солиб олади. «Синф мажлисини ўтказсак майлими?» деб сўрайди ўқитувчи.

— Билмайман, — димоғ билан дейди директор.

— Қўшни мактабдан кўргазмали қурол олсак майлими?

— Билмайман.

— 9-синфлар практикага чиқаолмаяпти, нима қилсак экан?

— Билмайман...

Турган гапки, ўқитувчи хафа бўлади. Лекин хафа бўлсанг ҳам бир бало, «нима учун менинг кабинетимдан қовоғини солиб чиқиб кетди, у провакация қилмоқчи бўлган» дейди Набиев ва бир неча кундан сўнг бу ўқитувчи ҳам «ўз аризасига биноан» мактабдан бўшаб кетган бўлади. Яна бир фактни келтирайлик. Кутубхоначи унинг олдига илтимос билан киради ва менга қачон дарс берасиз, маълумотим ҳам олий бўлдику, деб сўрайди.

— Ўхў, — деб эрмак қилади Набиев.

Хуллас илтимос билан киравериб жонига теккан кутубхоначи қиз ҳам йиғлаб-йиғлаб ариза ёзади: «Ўз аризамга биноан...» Сўнгги икки йил ичида мактабнинг ўқитувчи ва бошқа ходимларидан 27 киши «ўз аризасига биноан» ишдан бўшатилди. Буларнинг кўпчилиги республикада хизмат кўрсатган ўқитувчилар, 25—30 йилдан буён дарс бериб келаётган малакали мутахассислар эди. Набиев «жиним суймаяпти» деб беш ой ичида тўрт марта секретарь алмаштирди. Физика ўқитувчисини уч бор янгилади. Кейинги пайтда Набиевдаги коллективдан қўрқиш, ҳеч кимга ишонмаслик, ҳаммадан шубҳаланиш одати руҳий касаликка айланди. Бу ҳақда коллективнинг шикоятида мана бундай сўзларни ўқиймиз: «... ҳеч кимга ишонмайди. у ҳам завуч, ҳам завхоз, ҳам кассир, ҳам секретарь, ҳам рассом, ҳам вожатий, ҳам қоровул... Лекин биронтасига ҳам яроқли одам эмас. Биз қаёққа қочишни билолмай қолдик...».

Ишлар билан танишиш учун мактабга жўнадик. Набиев эгаси кўчиб кетган ҳовлидек ҳамма нарса сочилиб, тартибсиз бўлиб ётган хонага бошлаб:

— Марҳамат, менинг кабинетим, — деб қўйди.

— Жуда ифлос-ку

— Айб илмий мудирда, — деди Набиев. — шу йилнинг ўзида уч марта алмаштирдим, барибир кабинетимни озода тутишмаяпти.

Биз директордан ишлаб чиқариш планингиз билан танишсак мумкинми деб сўраган эдик: «бу йил тузганим йўқ» деб қўяқолди.

— Ота-оналар комитетининг иши-чи?—

— Ўтган йили тарқатиб юборганман.

— Бу йил-чи?

— Бу йил тузмадим.

— Бўлмаса политехник таълим билан танишайлик.

— Ростини айтсам политехник таълим ҳам... ноль, станоклар занглаб ётибди, коллектив мендан ажралиб қолган.

— Ўқитувчилар дарсини анализ қилиб турасизми?

— Кайфиятим бўлмай бу йил дарсга ҳам киролмадим.

— Сиз ўзи нима иш билан шуғилланасиз?

— Мумкин бўлса, шикоят ёзганларнинг фамилиясини айтиб юборсангиз, — деб Набиев гапни чалғитиб юборди. Биз директор билан гаплашаяпмизми ёки кўчада анчайин санқиб юрган бир киши билан гаплашаяпмизми мана шунга тушинаолмай: «Кечирасиз, сиз директор Набиев бўласизми?» деб сўрашга мажбур бўлдик.

— Ҳа, ҳа, мен директор бўламан, — деди Набиев шошиб, — сизга шикоят ёзганларнинг ҳаммаси простой одамлар...

«Простой одамлар» ўз шикоятларини мана бундай якунлаганлар: «... У мактабнинг шифер, ёғоч, ғиштларини тинмай ташиб кетади. Майли, ташиб кетаберсин, истаса мактабнинг эшикларини сотсин, истаса кўмирини пуллаб есин. Биз бунга ачинмаймиз. Лекин биз таълим-тарбияни изидан чиқаргани учун, бутун коллективни олғов-долғов қилиб юборгани учун тоқат қилолмаймиз... Тоқайгача унинг шахсига сиғинамиз, тоқайгача? Набиевдан дод деб энди қаёққа борсак экан? **Ўқитувчилар: РАҲИМОВ, СУЛТОНОВА, ШАРИПОВ, КЕЛГАНОВ, СОАТОВ, ИВАНОВ, НАРИЖНАЯ, ЗИЁВУДДИНОВА, АЛИМОВ, ҚОСИМОВ ва бошқалар».**

Мана, шикоят ҳам тугади. Эндиги сўз Тошкент темир йўл бошқармасининг мактаблар бўлими раҳбарларига. Улар раҳбар сифатида аллақачон шарти кетиб парги қолган қўпол ва виговорхўр Набиевни ҳимоя қиладиларми, ёки... У ёғини яна ўйлаб кўришар.

Х. ТЎХТАБОЕВ,

Қоғозда бор, қозонда йўқ

Бўка районидаги «Ленинский» пахта пункти қошида 3-ошхона бор. Бай-бай-бай, ўзиям нақ ошхонамисан ошхона-да. Айниқса унинг менюсини айтмайсизми, ёғлиқ кабоб, сергўшт сомса, ўҳў, ҳаммасини ўқийман десангиз худди ярим кун керак бўлади.

Аммо қоғозда шундай-ку, аслида бу ерга оч кириб, оч чиқиб кетаётган хўрандаларнинг саноғи йўқ. Масалан, кабобни олинг. Азамат кабобпаз уч-тўрт бўлак гўштни сихга илиб 20 тийинингизни шилиб олади.

Бу ерда тайёрланадиган сомсаларни бўлса оғзингизга ҳам олиб бўлмайди — ичи тўла пиёз. Мудир Ортиқбоев сотиладиган гўштларни ҳам қуруқ суяк қилиб сотадиган одат чиқариб олган. Тунов куни гўшт деб И. Рустамовга уч килограмм, Ш. Туроповга 4 килограмм қоқ суякни 1 сўм 80 тийиндан пуллаб юборишди.

Бу ошхонадаги эгри қўл, нафси бузуқлар қачонгача шундай қилиб юраркин?

Ш. ҚОСИМОВ.

Телевизор

31 ЯНВАРДА

Рус тилида: 18.00 **Комсомоллар сўзлайди**, 18.35 — **Халқаро коммунистик ҳаракат** («Коммунизм қурилишнинг улуғ программаси» циклида лекция). 18.55 — **Телевизион янгиликлар.**

Ўзбек тилида: — 19.05 — **«Лайли ва Мажнун»** операси (Алишер Навоий номли театрдан), танаффус вақтида **телевизион янгиликлар.**

1 ФЕВРАЛДА

Рус тилида: 18.00 — **Денгиз бўйида қад кўтариб турарди яшил дуб** (А. С. Пушкин вафотининг 125 йиллиги олдидан мактаб ўқувчилар учун). 18.40 — **Тикувчилар саройи ҳузуридаги агитпунктдан** (репортаж) 19.25 — **Телевизион янгиликлар**, 19.40 — **Қалб кечирмайди** номли бадиий фильм.

Ўзбек тилида: 21.05 — **Коммунизм қурамиз ва коммунизм даврида яшаймиз** (ёшлар учун). 21.25 — **Телевизион янгиликлар**, 21.35 — **Баҳорни яхши кутиб олайлик** (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 21.50 — Мен — **Совет Иттифоқи гражданиман** (адабий музикали эшиттириш).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 31/I да **Лайли ва Мажнун**, 1/II да **Арсенал.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 31/I да **Ганг дарёсининг қизи**, 1/II да **Алишер Навоий.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 31/I да **Тошболта ошиқ** (билетлар сотилган). 1/II да **Равшан ва Зулхумор.**

ЁШ ТАМОШАБИНЛАР ТЕАТРИ БИНОСИДА — 31/I кеч соат 7 яримда, Татар ва бошқирд ашула, рақс, музика, юмор ва сатира кечалари. Бошқирдистон АССР да хизмат кўрсатган артист **Фарида Қудашева** ва Бошқирд давлат филармонияси артистлари қатнашади. Касса кундуз соат 2 дан очилади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Лўлилар аттракциони. Лўлилар цирк труппасининг бадиий раҳбари — **Я. Д. Бреслер.** Билетлар сотилмоқда.

Кино

Бу бизнинг еримиз! — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун).

Комедияли фильмлар — «МИР» (эрталаб соат 10, кундуз 2, 4 ва кеч 10 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 2, 4 ва кеч 6 да).

Деразадаги ёруғлик — «МИР» (кундуз соат 12, кеч 6 ва 8 да).

Даъват (1 ва 2-серия) — СОБИР РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Менинг севгим — «ИСКРА» (3-залда, кундуз ва кечқурун).

Узун кун — «ИСКРА» (1 ва 2-залда), «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Баҳор ҳавоси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2 ва кеч 6 да).

СОВХОЗЛАР БОШ БОШҚАРМАСИГА

Қорақалпоғистон АССР нинг шоликор совхозларида ишлаш учун **ирригатор ва қурувчи инженерлар**

К Е Р А К

Мурожаат учун адрес:
Тошкент шаҳрида — Ш. Руставели кўчаси, 22-уй, 8-хона, кадрлар бўлими.
Нукус шаҳрида — Область совхозлар тресті.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари — 33786. Секретариат — 34808, 31936. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 25888. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 26334, 33262, 30249, 30250, 30253.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлаштган нашриётнинг босмахонаси.

Р. 02042. Нашр. Г. — 1518.